

SODB **SCÍTANIE**
2±21 **OBYVATEĽOV,**
DOMOV A BYTOV

Výročná správa 2020

ku konsolidovanej účtovnej závierke

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA
ŠTATISTICKÉHO ÚRADU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
2020

OBSAH

1	Slovo na úvod	6
2	Identifikácia organizácie	8
3	Pokračujeme v rozvíjaní integrovaného SMK ŠÚ SR v zmysle normy ISO 9001:2015, Kódexu postupov pre európsku štatistiku a národných projektov	10
4	Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky	12
5	Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS	18
6	Makroekonomické štatistiky	22
7	Podnikové štatistiky	26
8	Demografia a sociálne štatistiky	34
9	Volebná štatistika	42
10	Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky	48
11	Slúžime zákazníkom	52
12	Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia	56
13	Medzinárodné aktivity	58
14	Ľudské zdroje	64
15	Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie	68
16	Finančné výsledky	70
17	Priority 2021	76
18	Organizačná štruktúra 2020	82

1 Slovo na úvod

2 Identifikácia organizácie

3 Pokračujeme v rozvíjaní integrovaného
SMK ŠÚ SR v zmysle normy
ISO 9001:2015, Kódexu postupov pre
európsku štatistiku a národných projektov

4 Čo priniesol uplynulý rok v oblasti
metodiky

5 Tvorba nákladovo optimálnej údajovej
základne pre potreby NŠS a EŠS

Slovo na úvod

Milí čitatelia,

práve si otvárate výročnú správu, ktorá vám ponúkne obraz o významných činnostiach Štatistického úradu Slovenskej republiky počas roka 2020.

Zvyčajne venujeme úvodné slovo najmä upozorneniam na najvýznamnejšie aktivity úradu zrealizované v priebehu roka. Rok 2020 bol však iný, život celej spoločnosti aj chod krajiny významne ovplyvnila pandémia ochorenia Covid-19 a opatrenia, ktoré mali eliminovať jej dôsledky na zdravie a životy ľudí.

S príchodom nového ochorenia od marca 2020 sme museli okamžite zmeniť spôsob práce pri spracovaní údajov vo všetkých sledovaných štatistikách a reagovať na mimoriadnu situáciu. V maximálnej miere sme sa snažili vyjsť v ústrety podnikateľským subjektom, ktoré zápasili s extrémnymi dopadmi na ich činnosť. Prijali sme množstvo opatrení, ktoré mali spravodajským jednotkám uľahčiť situáciu. Súčasne sme však vedeli, že spoločnosť aj autority potrebujú čo najskôr údaje, aby vedeli vyčíslit dopad pandémie a prijímať či modifikovať opatrenia na tlmenie jej dopadov. Celospoločenské opatrenia prijaté na zabránenie šírenia Covid-19 znižovali počas roka možnosti subjektov poskytovať údaje, ale použité náhradné metódy podľa prepracovanej metodiky a dôsledná analýza zabezpečili aj v roku 2020 šírenie kvalitných agregátov v štatistických výstupoch.

Na medzinárodnej úrovni sme konzultovali stav vyvolaný pandemiou Covid-19 a participovali sme na zabezpečení porovnateľnosti

a metodologickej spoľahlivosti európskej štatistiky, najmä pokiaľ išlo o nové produkty a výstupy. Participovali sme tiež na vytvorení informačného panelu hospodárskeho a sociálneho oživenia v Európskom štatistickom systéme. Znova sa potvrdila dôležitosť európskej štatistiky ako úspešného nástroja v zložitej ekonomickej situácii.

Napriek uvedeným vplyvom ŠÚ SR počas roka 2020 zrealizoval všetkých 81 naplánovaných zisťovaní prostredníctvom 141 štatistických formulárov a odborne zabezpečil ďalších 110 zisťovaní (cez 113 formulárov), ktoré vykonali ostatné ministerstvá a štátne organizácie v rámci Národného štatistického systému. V zmysle plánov sme vydali všetkých 69 titulov publikácií a aktualizovali 1 200 dátových kociek vo verejnej databáze DATAcube. V súlade s akčným plánom Iniciatívy pre otvorené vládnutie sme zverejnili 20 nových datasetov a s celkovým počtom 734 datasetov ŠÚ SR zostáva naďalej lídrom v poskytovaní údajov. Osobne som veľmi hrdý na rozsah a profesionalitu práce, ktorá sa realizovala v rámci najväčšieho štatistického zisťovania - Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021). Ide o projekt desaťročia, historicky prvýkrát sa sčítanie zrealizovalo plne elektronicky a s maximálnym využitím administratívnych zdrojov. Úrad v rámci prípravy uskutočnil dôležitý a veľmi užitočný projekt Harmonizácie počtu obyvateľov v obciach SR, ktorého cieľom bolo identifikovať rozdiely a navrhnúť mechanizmy na harmonizáciu počtu obyvateľov

v obciach SR v rôznych databázach a zdrojoch. Vzhľadom na to, že Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 je integrovaným sčítaním, ktoré využíva viaceré administratívne zdroje, bola ako nástroj pre jeho reálne vykonanie na celom území SR spracovaná náročná tzv. Územná príprava.

Od júna sme spustili prvú fázu sčítania – sčítanie domov a bytov, ktoré sa konalo v spolupráci so samosprávami prvýkrát v histórii bez účasti obyvateľov. Súbežne sme realizovali množstvo prípravných aktivít k druhej fáze projektu, k sčítaniu obyvateľov, ktoré sa uskutočňuje v roku 2021.

Rok 2020 bol pre Štatistický úrad SR náročný aj v oblasti zabezpečenia volebnej štatistiky. Vo februári, tesne pred vypuknutím pandémie, sa konali na Slovensku parlamentné voľby (voľby do Národnej rady Slovenskej republiky). Väčšina obcí a miest na Slovensku si prostredníctvom nášho Integrovaného volebného informačného systému (IVIS) zvolila elektronické spracovanie výsledkov, čo sa odzrkadlilo v zrýchlení a v kvalite spracovania aj poskytovania výsledkov.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa všetkým partnerom a respondentom za spoluprácu počas náročného roka 2020, pretože tým významne prispeli k zvýšeniu kvality a spoločenskej hodnoty oficiálnej štatistiky. Rovnako ďakujem zamestnanom úradu za výkony, ktoré viedli k zdokonaleniu štátnej štatistickej služby. Podrobnosti o rozsahu a výsledkoch ich práce počas roka 2020 nájdú všetci užívatelia štatistík na nasledujúcich stránkach tejto výročnej správy.

Alexander Ballek
predseda Štatistického úradu SR

Identifikácia organizácie

Názov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Skrátený názov: ŠÚ SR

Sídlo úradu: Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava 45

Kontakt: telefón +421 2 50236 222
internet www.statistics.sk

Forma hospodárenia: ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR¹:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní a sleduje jeho plnenie,
- c) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami charakteristiky štatistických zisťovaní a určuje spôsob získavania štatistických údajov na účely štátnej štatistiky,
- d) určuje metodiku štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných úradom, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- e) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- f) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,
- g) určuje spôsob tvorby registrov, prideliuje a oznamuje identifikačné čísla,
- h) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- i) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- j) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť

- o sociálno-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie,
- k) organizuje a zabezpečuje projektovú a programovú prípravu spracúvania štatistických zisťovaní a určuje spôsob zberu a technológie spracúvania štatistických údajov pre štatistické zisťovania vykonávané úradom,
 - l) riadi, usmerňuje a dohliada na zber a spracovanie štatistických údajov na vnútroštátnej úrovni,
 - m) poskytuje na základe písomnej žiadosti metodickú pomoc na výkon štátnej štatistiky alebo európskej štatistiky ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy, štátnym organizáciám, orgánom územnej samosprávy a verejnoprávnym inštitúciám,
 - n) získava a zhromažďuje zahraničné štatistické informácie na účely porovnania stavu a vývoja ekonomiky SR so zahraničím,
 - o) kontroluje dodržiavanie spravodajskej povinnosti v oblasti štátnej štatistiky a ukladá pokuty za jej porušenie a
 - p) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava spracovania a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu, volieb prezidenta Slovenskej republiky, ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, volieb do orgánov samosprávnych krajov, volieb do orgánov samosprávy obcí a hlasovania v referende², sčítanie obyvateľov, domov a bytov³ a správa registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci⁴.

1 Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov

2 Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3 Zákon č. 223/2019 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 44/2021 Z. z.

4 Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Pokračujeme v rozvíjaní integrovaného SMK ŠÚ SR

v zmysle normy ISO 9001:2015, Kódexu postupov
pre európsku štatistiku a národných projektov

V rámci implementovaného integrovaného systému manažérstva kvality ŠÚ SR sme sa v minulom roku sústredili na druhý dozorný audit SMK ŠÚ SR, ktorý vykonal certifikačný orgán s medzinárodnou akreditáciou. Prípravu na audit sme zamerali najmä na vyhodnotenie cieľov kvality vyplývajúcich z aktuálnej stratégie rozvoja ŠÚ SR a na vyhodnotenie indikátorov výkonnosti. Dôraz sa kládol tiež na kontext organizácie ovplyvnený situáciou vyvolanou Covid-19, na požiadavky týkajúce sa vodcovstva, plánovania, zdrojov – najmä infraštruktúry a zvlášť služieb informačných technológií, ako aj na vyhodnotenie efektívnosti opatrení na zvládanie identifikovaných rizík vo vzťahu k zainteresovaným stranám a procesom SMK, na aktualizáciu nastavených rizík a dokumentácie.

Druhý dozorný audit vykonala organizácia Bureau Veritas Slovakia v októbri 2020. Audit opätovne potvrdil, že ŠÚ SR udržiava systém manažérstva kvality jednoznačne v súlade s požiadavkami normy ISO 9001:2015 a preukázal schopnosť systému plniť požiadavky v rámci rozsahu certifikácie a v súlade so svojou politikou a so svojimi cieľmi.

Rozvoj integrovaného systému manažérstva kvality ŠÚ SR bol v roku 2020 poznamenaný predovšetkým ďalšou integráciou požiadaviek Kódexu postupov pre európsku štatistiku a súvisiaceho rámca pre zabezpečenie kvality, ktorá bola zameraná najmä na implementáciu novelizovaných zásad a ukazovateľov oblasti štatistických procesov a výstupov, zameraných na hodnotenie kvality štatistických výstupov, podávanie informácií o hodnotení a zlepšovanie.

Ďalšie aktivity súviseli so spoluprácou v rámci Európskeho štatistického systému na finalizácii sebahodnotiacich dotazníkov, usmernení a ďalších dokumentov pre 3. kolo peer review.

Podstatnou súčasťou rozvoja systému bolo plnenie akčných programov Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022. Boli zamerané najmä na tvorbu hodnoty pre zákazníka a ďalšie zainteresované strany, na využitie údajov z nových zdrojov pre tvorbu štatistických výstupov, ako aj projektov podporujúcich realizáciu týchto programov, na efektívnu externú komunikáciu a využívanie partnerstiev. ŠÚ SR v rámci akčných programov stratégie naďalej venoval

pozornosť rozvoju ľudských zdrojov a IT podpory, riadeniu vzťahov, finančným zdrojom a nákladovému riadeniu, legislatívnej podpore, ako aj neustálemu rozvoju celého systému manažérstva kvality. Zvláštna pozornosť bola venovaná projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe, a to najmä z pohľadu dopadu na manažérstvo kvality.

Úroveň integrovaného systému manažérstva kvality ŠÚ SR preskúmali interné audity. Audity boli zamerané na preskúmanie úrovne zhody s požiadavkami normy ISO 9001:2015, s dôrazom na aspekt vnímania externého a interného prostredia, externých a interných zainteresovaných strán, uvedomenia si vzniku možných rizík vo vzťahu k zainteresovaným stranám a vlastnému procesu, aspekt plánovania, získavania a zdieľania znalostí nevyhnutných pre výkon procesu a trvalého zlepšovania výkonnosti procesu.

V rámci ďalšieho rozvíjania zavedeného integrovaného systému manažérstva kvality sa ŠÚ SR naďalej podieľal na projekte Národný program kvality Slovenskej republiky 2017 – 2021, ktorý prijala vláda Slovenskej republiky v decembri 2016. Súčasne úspešne ukončil realizáciu svojich aktivít v rámci projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa, ktorý zastrešuje Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Pre potreby manažérského riadenia bol využívaný Informačný systém na sledovanie odpracovaného času (ISSOČ), ktorého výstupy

v kombinácii s údajmi zo mzdového a účtovného systému umožňovali sledovať a následne efektívnejšie alokovať vynaložené náklady na jednotlivé štatistické projekty. V roku 2020 bol realizovaný projekt manažérského informačného systému. Cieľom jeho realizácie je automatizovaná integrácia údajov z existujúcich transakčných systémov tak, aby bolo možné pre potreby manažmentu ŠÚ SR sledovať na krátkodobej báze a neskôr aj plánovať náklady projektov, útvarov, činností. Tento informačný systém umožňuje riadiacim pracovníkom ŠÚ SR získať prehľad o využívaní intelektuálneho potenciálu zamestnancov s cieľom jeho optimalizácie a orientácie na hodnotu pridávajúce činnosti.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

V oblasti administratívnych zdrojov údajov ŠÚ SR rozšíril v roku 2020 spoluprácu s ministerstvami a štátnymi organizáciami, ktoré vytvárajú administratívne zdroje údajov (AZÚ) a pokračoval tak v naplňaní Koncepcie využívania AZÚ. Jej cieľom je zintenzívniť využívanie existujúcich zdrojov údajov a informácií za účelom znižovania administratívnej záťaže respondentov štatistických zisťovaní, zvyšovania kvality štátnej štatistiky a znižovania jej nákladovosti. V roku 2020 ŠÚ SR podpísal so správcami AZÚ ďalšie nové dohody a dodatky k dohodám o poskytovaní údajov, pričom na konci roka 2020 mal uzavreté dohody so 45 inštitúciami štátneho a verejného sektora a ďalších 5 dohôd s komerčnými organizáciami. Získané AZÚ umožnili v priebehu roka 2020 skvalitňovať výstupy štátnej štatistiky, napomáhali pri aktualizácii štatistického registra organizácií a príprave budúceho Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021.

V oblasti sezónnej analýzy časových radov sa zamestnanci sekcie všeobecnej metodiky a registrov v rámci harmonizácie postupov a metód v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS) naďalej aktívne zúčastňovali na implementácii softvéru JDEMETERA+ a poskytovali metodickú podporu pre zamestnancov úradu pri aplikovaní metód sezónnych úprav. Po metodickej stránke bolo veľkou výzvou

riešenie vplyvu pandémie Covid-19 na sezónnu zložku časových radov a jej analýza. Keďže nebolo možné vopred predpovedať, ako sa budú časové rady vyvíjať, bolo nutné už od prvých mesiacov roka 2020 prijať príslušné opatrenia. Z odporúčaných metodických usmernení Eurostatu sa aplikoval postup, ktorý spočíval v označení nových údajov (koniec časového radu) za extrémnu hodnotu a sledovania, či sa táto predikcia potvrdí, vyvráti, alebo je potrebná zmena typu extrémnej hodnoty.

Na webovej stránke ŠÚ SR pribudli v roku 2020 správy o kvalite pre používateľov pre ďalšie štatistické produkty. Správy o kvalite sú každoročne aktualizované a publikované v prehľadnom, medzinárodne odporúčanom formáte, ktorý využívajú aj mnohé iné krajiny v rámci Európskej únie.

V roku 2020 sa ŠÚ SR zapojil do dvojročného grantového projektu Eurostatu zameraného na modernizáciu cenových štatistík, ktorého hlavným riešiteľom je metodický útvar. Účelom projektu je vývoj metodológie a praktických riešení na využitie transakčných dát z obchodných reťazcov, tzv. scanner data a porovnanie multilaterálnych metód pre výpočet harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) a indexu spotrebiteľských cien (CPI). V súčasnosti je projekt zameraný na výpočet

indexov za potraviny a nealkoholické nápoje. Tieto údaje získava ŠÚ SR od najväčších obchodných reťazcov, ktoré pôsobia na Slovensku. V rámci riešenia sa vyvíja aj IT aplikácia na spracovanie získaných údajov.

Pandémia Covid-19 a s tým súvisiace obmedzenia zasiahli v roku 2020 aj zber dát pre cenové štatistiky. Keďže počas prvej vlny pandémie nebolo možné zisťovať ceny produktov klasickým spôsobom, t. j. osobnou návštevou obchodov, pristúpilo sa k náhradnému riešeniu a pre tento účel sa využili údaje od obchodných reťazcov. Pracovníci metodického útvaru vytvorili v softvéri SAS náhradné riešenie pre využitie a spracovanie údajov od obchodných reťazcov, ktoré bolo použité pre výpočet indexov spotrebiteľských cien.

Metodický útvar zabezpečoval aj v roku 2020 aplikáciu ochrany dôverných štatistických údajov v štandardne publikovaných tabuľkových výstupoch, ako i v mikroúdajoch žiadaných výskumníkmi. Študentom a vedeckým pracovníkom, využívajúcim služby safe centra úradu, poskytoval metodickú pomoc pri práci s dôvernými mikroúdajmi.

V oblasti výberových štatistických zisťovaní sa útvar podieľal na tvorbe výberových vzoriek, spracovaní výberových súborov, výpočte váh i štandardných chýb odhadov. V rámci spolupráce s inými útvarmi Národného štatistického systému poskytoval metodickú pomoc pri príprave rezortných zisťovaní.

Jednou z kľúčových úloh metodického útvaru v roku 2020 bola aj práca na projekte ESSnet Big Data, do ktorého bolo zapojených 28 európskych krajín. Slovensko participovalo na časti týkajúcej sa inovácie štatistiky

cestovného ruchu. V rámci projektu boli technikou web scrapingu získané údaje z rezervačných portálov, pomocou ktorých bolo možné skonštruovať pilotné testovanie vlastných nástrojov určených na výpočet rýchlych, ako i denných odhadov základných ukazovateľov štatistiky cestovného ruchu. Tieto údaje tak isto poslúžili ako podporný podklad pre aktualizáciu registra ubytovacích zariadení. Pandémia Covid-19 a s ňou súvisiace opatrenia významne ovplyvnili výkonnosť cestovného ruchu. Prostredníctvom Google Trends údajov bol skonštruovaný model, ktorý dokáže predikovať náhle zlomy v časových radoch tejto štatistiky. Výstupy projektu budú zapracované do bežnej štatistickej produkcie.

V závere roka 2020 začal metodický útvar analyzovať údaje DPH, ako aj poskytnuté údaje z E-kasy ako možné zdroje pre ich využitie v krátkodobej štatistike. Tieto aktivity by mali pokračovať aj v roku 2021.

V rámci posilnenia koordinačnej role ŠÚ SR pokračoval v realizácii projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe, ktorý je spolufinancovaný z Európskych štrukturálnych investičných fondov v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa 2014-2020. Projekt adresuje požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následné zjednotenie smerom k členom národného štatistického systému (NŠS), pričom umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými členmi NŠS, ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov. V roku 2020 projekt pokračoval ďalšími fázami, ktorých cieľom bolo vypracovanie jednotnej a harmonizovanej metodiky vrátane Národnej príručky kvality, ktorá bude prepoužiteľná všetkými

členmi NŠS. Stanoví povinné procesy, vstupy a výstupy, ktoré budú členovia NŠS v rámci výkonu štatistických zisťovaní realizovať pre zabezpečenie súladu s Kódexom postupov pre európsku štatistiku a súčasne umožní ŠÚ SR aktívnejšie koordinovať plnenie medzinárodných záväzkov členmi NŠS. Na základe analýzy regulácie bola spracovaná novela zákona o štátnej štatistike, ktorá posilňuje koordinačnú úlohu ŠÚ SR. Novela bola predložená do legislatívneho procesu.

Proces implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj bol odštartovaný v roku 2015. V sídle Organizácie spojených národov (OSN) hlavy štátov a vlád a vysokí predstavitelia prijali historické rozhodnutie o komplexnom a ďalekosiahlom súbore univerzálnych a transformačných cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov zameraných na ľudí. Zaviazali sa vytrvalo pracovať na tom, aby celú Agendu implementovali do roku 2030, s cieľom dosiahnuť udržateľný rozvoj v jeho troch rozmeroch – ekonomickom, sociálnom a environmentálnom – vyváženým a integrovaným spôsobom. Iniciatívy na národnej úrovni odštartovala vláda SR v roku 2016.

V uplynulých rokoch, no najintenzívnejšie v roku 2020, ŠÚ SR v pozícii národného kontaktného bodu pre globálne monitorovanie vykonával koordinačné činnosti pre medzinárodné inštitúcie zodpovedné za monitorovanie indikátorov Agendy 2030 na medzinárodnej úrovni, t. j. na úrovni OSN. V roku 2020 ŠÚ SR vybavil 52 požiadaviek na poskytnutie údajov a informácií prijatých od 20 medzinárodných inštitúcií (IBAT, UNHR, FAO, UNWTO, UNICEF, UNESCO, UNODC, SNSLP, UN-Water, WHO, WORLD BANK, ILO, UN-HABITAT, UNECE,

UNIDO, OECD, UNEP, UNDP, UNSD, UN).

V tejto súvislosti ŠÚ SR realizoval viaceré partnerstvá so správcami príslušných zdrojov údajov, ktorí disponujú požadovanými údajmi a informáciami na účely monitorovania (MPSVR SR, MŽP SR, NCZI, tiež MŠVVŠ SR, ÚVZ, MIRRI SR, CVTI, MZVaEZ SR, ÚV, Migračným úradom, MV SR - cudzineckou políciou, IOM, MS SR - analytickým úradom).

Profil Slovenska prostredníctvom vybraných indikátorov štatistická divízia OSN zverejnila na cielenej stránke <https://country-profiles.unstatshub.org/svk>.

Samostatnú stránku venovanú Agende 2030 (<https://agenda2030.statistics.sk/Agenda2030/>) poskytujúcu informácie o globálnej, európskej a národnej úrovni implementácie Agendy spustil ŠÚ SR v júli 2018 a priebežne ju dopĺňal o nové informácie.

V oblasti klasifikácií a číselníkov bolo kľúčovou prioritou zabezpečenie ich súladu s právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými normami a medzinárodnými štandardami, čo je základným predpokladom medzinárodného porovnávania štatistických ukazovateľov. Pridanou hodnotou každej medzinárodnej klasifikácie je stupeň jej využitia na vnútroštátne účely.

Na základe požiadavky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola v uplynulom roku ukončená rozsiahla revízia vnútroštátnej štatistickej klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08, ktorá vychádza z medzinárodnej klasifikácie ISCO-08 ustanovenej Medzinárodnou organizáciou práce (ILO). Uvedená klasifikácia slúži na účely medzinárodného porovnávania štatis-

tických ukazovateľov zamestnanosti a na vnútroštátnej úrovni má dlhodobu široké uplatnenie v oblasti aktívnej politiky trhu práce. Cieľom revízie bolo reagovať na vývojové zmeny na slovenskom trhu práce, najmä na potreby jednotlivých odvetví ekonomiky ovplyvnené inováciami, digitalizáciou, novými technológiami a tiež globálnymi výzvami v politickom a ekonomickom, európskom a medzinárodnom kontexte. V rámci revízie sa komplexne identifikovali požiadavky zamestnávateľov z jednotlivých sektorov ekonomiky na zodpovedajúcu kvalifikáciu pracovných síl, ich kľúčové kompetencie, odborné vedomosti a odborné zručnosti.

O príprave návrhu vyhlášky bola informovaná aj široká verejnosť prostredníctvom portálu právnych predpisov, pričom niektoré podnety uplatnené z jej strany boli vyhodnotené ako relevantné a zapracované do novej klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08_2020. Nová vnútroštátna klasifikácia bola Vyhláškou Štatistického úradu SR č. 449/2020 Z. z. zverejnená v Zbierke zákonov s účinnosťou od 1. januára 2021.

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. zákon o e-Governmente, ŠÚ SR naďalej priebežne zabezpečoval správu 15 základných číselníkov, ktoré sú oficiálne publikované na portáli Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI SR), s cieľom zabezpečiť ich povinné používanie v informačných systémoch verejnej správy.

V oblasti správy štatistických registrov boli v roku 2020 hlavné aktivity naďalej zamerané na stabilizáciu procesov súvisiacich so

zvyšovaním kvality registrov, ako aj na riešenie vecných a metodických požiadaviek potrebných na zabezpečenie súladu štatistických registrov s novým nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistik (FRIBS).

Aktivity súvisiace so zvyšovaním kvality registrov boli realizované v rámci projektu s názvom Konsolidácia registrov orgánov verejnej moci (OVM), organizácií, fariem a zahraničného obchodu. Základným zámerom uvedeného projektu je zaviesť systematický manažment údajov v ŠÚ SR a podporiť princípy otvorenosti, zdieľania dát a ochrany osobných a dôverných údajov. Projekt je zapojený do programu Manažment údajov vo verejnej správe, ktorý bol spustený ako iniciatíva s cieľom naplniť Národnú koncepciu informatizácie verejnej správy a výrazne zefektívniť využívanie údajov v rámci inštitúcie. Významným míľnikom projektu v roku 2020 bolo vypracovanie a odsúhlasenie dokumentu Detailný návrh riešenia, ktorý okrem iného zohľadňuje aj nové funkčné a nefunkčné požiadavky súvisiace so zefektívnením procesov využívania a zdieľania administratívnych a externých zdrojov údajov pri správe registrov a tiež s vytvorením ďalších registrov, ktoré obsahujú štatistické jednotky typu podnik vyčlenený v podmienkach globalizácie a činnostná jednotka definovaná v zmysle príslušných ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) FRIBS.

V spolupráci s Eurostatom a s ostatnými členskými krajinami pokračovali práce súvisiace so zberom a synchronizáciou údajov potrebných pre zápis do registra nadnárod-

ných skupín podnikov, ktorý Eurostat spravuje v systéme EuroGroups Register (EGR). Výsledkom tejto spolupráce je konečná populácia EGR 2018, ktorá bola ukončená a Eurostatom sprístupnená na štatistické účely v prvých mesiacoch roku 2020.

Výrazné zvýšenie kvality bolo zaznamenané v oblasti správy registra právnických osôb a podnikateľov (RPO), a to hlavne z hľadiska zvýšenia počtu integrovaných zdrojových registrov, resp. evidencií. Tento počet dosiahol ku koncu roka 2020 hodnotu 143 (okrem zdrojových evidencií samostatne hospodáriacich roľníkov v správe miest a obcí SR). Najvýznamnejšou z chýbajúcich zdrojových evidencií bola Sieť škôl a školských zariadení spravovaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Mimoriadne úsilie bolo venované integrácii Evidencií samostatne hospodáriacich roľníkov, ktoré sú ako zdrojové evidencie v správe miest a obcí SR. Vzhľadom na zložitosť situácie, ktorá je odrazom rôznej technologickej úrovne jednotlivých miest a obcí, ŠÚ SR ponúkol alternatívne riešenia integrácie. Výsledkom tejto ponuky je skutočnosť, že z takmer 3 000 miest a obcí bolo ku koncu roka 2020 integrovaných do RPO viac ako 2 500 zdrojových evidencií. Koncom roka 2020 bol RPO jediným záväzným zdrojom údajov používaným pri plnení osobitných úloh a povinností orgánov štátnej správy. Jeho využitie bolo nespochybniteľným prínosom aj pri poskytovaní údajov v rámci tzv. Prvej pomoci tým podnikom a podnikateľom, ktorí boli najviac zasiahnutí opatreniami prijatými na zmiernenie dopadu pandémie koronavírusu. Kvalita údajov RPO bola meraná na základe cca 70 indikátorov kvality navrhnutých v spolupráci s MIRRI SR. Po ukončení fázy testovania indikátorov boli v priebehu roka 2020

zverejnené spolu 3 komplexné Správy z merania kvality údajov RPO. Správy boli spracované v štvrťročných intervaloch a verejnosti sú prístupné prostredníctvom portálu ŠÚ SR.

V rámci projektu Konsolidácie registrov orgánov verejnej moci (OVM), organizácií, fariem a zahraničného obchodu bol v roku 2020 zahájený vývoj samostatného Registra orgánov verejnej moci. Cieľom vývoja nového registra je poskytnutie jednoznačného zoznamu orgánov verejnej moci pre špecifické potreby ostatných informačných systémov verejnej správy. V porovnaní s údajmi RPO bude nový register doplnený o nové údaje a informácie, ktoré sú podrobnejšie zdokumentované v Detailnom návrhu riešenia.

V zmysle novely zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu ŠÚ SR vo februári 2020 začal s poskytovaním vybraných údajov o konečných užívateľoch výhod, ktoré boli dovtedy vedené v neverejnej časti RPO – v module konečných užívateľov výhod. Súčasne sa začalo aj s technologickou prípravou integrácie týchto údajov do európskej siete v zmysle časového harmonogramu a ostatných odborných dokumentov, ktoré ŠÚ SR obdržal z titulu členstva v príslušnej pracovnej skupine Európskej komisie.

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne

pre potreby NŠS a EŠS

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne sa riadila tromi prílohami legislatívneho dokumentu, ktorým je Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2018 až 2020 (ďalej len „PŠSZ“). PŠSZ je z pohľadu získavania štatistických údajov harmonizovaný s Európskym štatistickým programom na roky 2013 až 2020. V rámci PŠSZ sú vymedzené štátne štatistické zisťovania vykonávané ŠÚ SR, ministerstvami a štátnymi organizáciami a administratívne zdroje údajov využívané na štatistické účely.

Ministerstvá a štátne organizácie, ktoré sa vrátane ŠÚ SR podieľali na plnení úloh vyššie uvedených programov spolu tvoria Národný štatistický systém (ďalej len „NŠS“).

Zoznam členov tvoriacich NŠS sa oproti roku 2019 nezmenil a v roku 2020 obsahoval 13 inštitúcií:

- Štatistický úrad SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Ministerstvo kultúry SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Ministerstvo vnútra SR,

- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Správa štátnych hmotných rezerv SR,
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb,
- Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, sa na základe návrhu ŠÚ SR zapisujú do zoznamu, ktorý vedie a zverejňuje Eurostat. ŠÚ SR v roku 2020 neidentifikoval potrebu zmeniť a požiadal Eurostat o úpravu zoznamu. V predmetnom zozname boli aj v roku 2020 zaradené nasledujúce vnútroštátne orgány a ŠÚ SR na prvom mieste ako národný štatistický úrad:

- Národný štatistický úrad – Štatistický úrad SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Národné lesnícke centrum (NLC),
 - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP),
 - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR - Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR),
 - Ministerstvo vnútra SR - Migračný úrad (MÚ),
 - Ministerstvo vnútra SR - Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného

- zboru (ÚHCP P PZ),
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP),
- Ministerstvo životného prostredia SR - Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ),
- Ministerstvo hospodárstva SR – Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA),
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR),
- Správa štátnych hmotných rezerv SR (SŠHR),
- Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT).

Rok 2020 bol tretím rokom v programovom období 2018 až 2020. ŠÚ SR, ministerstvá a štátne organizácie do PŠŠZ na rok 2020 zaradili všetky platné každoročné štátne štatistické zisťovania a všetky platné zisťovania s viacročnou periodicitou. ŠÚ SR na rok 2020 naplánoval 81 štatistických zisťovaní prostredníctvom 141 štatistických formulárov. Ministerstvá a štátne organizácie naplánovali 110 štatistických zisťovaní prostredníctvom 113 štatistických formulárov. Na podnet Ministerstva dopravy a výstavby SR sa do PŠŠZ na rok 2020 opätovne zaradilo jedno štátne štatistické zisťovanie naposledy realizované v roku 2008 - Výkaz o vlastníctve bytového fondu BF (MDV SR) 1-01. Podnetom pre opakovanie zisťovania bol zákon č. 246/2015 Z. z. o správcoch bytových domov a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Zákon o vlastníctve bytov ukončil možnosť výhodného prevodu štátnych a obecných bytov v termíne do 31. 12. 2016 s tým, že do 31. 12. 2018 museli byť všetky byty

prevedené. Ďalším vykonaním zisťovania sa dosiahne pokrytie obdobia rokov 2009 – 2019 informáciou o bytoch prevedených do vlastníctva fyzických osôb. Žiadne nové štátne štatistické zisťovanie sa do PŠŠZ nezaradilo a zároveň sa žiadne štátne štatistické zisťovanie nevyradilo.

V priebehu roku 2020 ŠÚ SR v spolupráci s ministerstvami a štátnymi organizáciami pripravoval PŠŠZ na nové trojročné obdobie 2021 až 2023 a vydal ho v Zbierke zákonov vyhláškou č. 292/2020. Do PŠŠZ 2021 až 2023 (ďalej len „program“) sa zaradili všetky platné každoročné štátne štatistické zisťovania a všetky platné štátne štatistické zisťovania s viacročnou periodicitou, ktoré sa majú vykonať v rokoch 2021 až 2023. Žiadne nové štátne štatistické zisťovanie sa do programu nezaradilo a zároveň sa žiadne štátne štatistické zisťovanie nevyradilo. Zmeny a doplnenia v porovnaní s predchádzajúcim programom z legislatívno-technického hľadiska nenarušili štruktúru ani sa podstatne nelíšili od vyhlášky č. 250/2017 Z. z., ktorou sa vydal PŠŠZ na roky 2018 až 2020 v znení neskorších predpisov.

ŠÚ SR do prílohy č. 1 programu zaradil 11 zisťovaní s viacročnou periodicitou: s dvojročnou - jedno zisťovanie Inov 1-92 Zisťovanie o inováciách; s trojročnou - štyri zisťovania: Poľ 20-93 Integrované zisťovanie fariem, NSPO 1-93 Ročný výkaz príspevkových organizácií, NSRO 1-93 Ročný výkaz rozpočtových organizácií a GVC 1-93 Zisťovanie o globálnej tvorbe hodnoty; s päťročnou - päť zisťovaní: CVTS 1 - 95 Zisťovanie o ďalšej odbornej príprave, Ceny ZO 2-95 Revízia výberu reprezentantov sledovania vývoja cien v zahraničnom obchode, Ceny Priem 4-95 Revízia

výberu reprezentantov sledovania vývoja cien v priemysle, Ceny Stav 9-95 Revízia výberu reprezentantov sledovania vývoja cien v stavebníctve a so 6-ročnou periodicitou jedno zisťovanie AES 1-96 Zisťovanie o vzdelávaní dospelých, ktoré sa pôvodne vykonávalo v 5-ročnom intervale.

V prílohe č. 1 programu ŠÚ SR vykonal viaceré úpravy, napr. posun termínu zisťovania CR 6-01 Ročný výkaz o vybraných službách v cestovnom ruchu z 10. marca na 10. apríla, spresnil sledované premenné (napr. pri zisťovaní VZPS 1-04 pri tematickom module podľa príslušného nariadenia EÚ spresnil premenné na nasledujúce tri roky).

Do prílohy č. 2 programu boli zaradené vlastné zisťovania vykonávané ministerstvami a štátnymi organizáciami. Ministerstvo dopravy a výstavby SR bude v roku 2021 vykonávať jedno zisťovanie s trojročnou periodicitou MK (MDV SR) 1-93 Ročný výkaz o miestnych komunikáciách. Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo vnútra SR navrhli úpravu charakteristík k vlastným zisťovaniam, týkajúcu sa premenných zisťovania A (MZ SR) 25-01 Ročný výkaz o činnosti ambulancie fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie a PO (MV SR) 1-01 Ročný výkaz o hasičskej jednotke.

ŠÚ SR vykonal zmeny aj v prílohe č. 3 programu. Išlo o aktualizáciu využívaných administratívnych zdrojov, vypustenie nevyužívaných a zaradenie nových.

Pri zostavovaní nového programu sa prihliadalo na to, aby sa nezvýšila doterajšia administratívna záťaž podnikateľských subjektov, súvisiaca s plnením spravodajskej povinnosti v nasledujúcom trojročnom programovom období oproti rokom 2018 až 2020. Preto pri príprave návrhu vyhlášky, ktorou sa vydal program, nebol pozitívny ani negatívny vplyv na podnikateľské subjekty identifikovaný.

6 Makroekonomické štatistiky

7 Podnikové štatistiky

8 Demografia a sociálne štatistiky

9 Volebná štatistika

10 Spolupráca s Inštitútom informatiky
a štatistiky

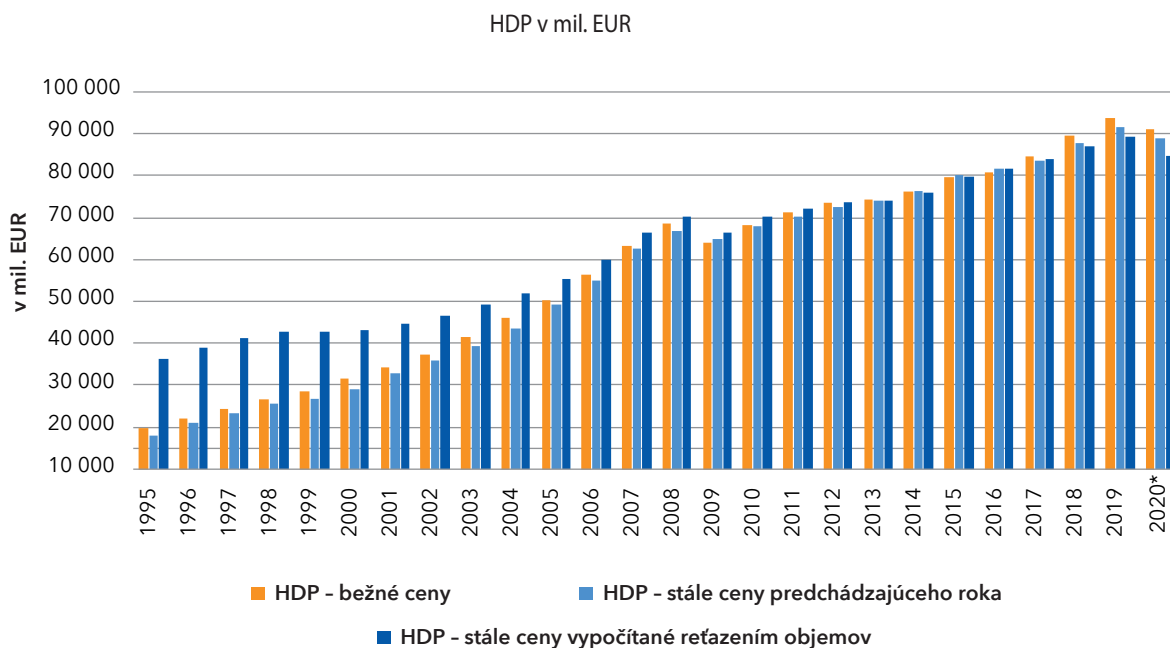
Makroekonomické štatistiky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou ESA 2010, čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky systém národných a regionálnych účtov (European System of National and Regional Accounts). Rozvoj systému národných účtov v súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Štatistika zahraničného obchodu poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

V oblasti systému národných účtov ŠÚ SR revidoval štatistické údaje na základe aktualizovaných informácií z rôznych zdrojov údajov ako aj metodických spresnení v kontexte sektorizácie jednotiek. Revíziu údajov vykonal prvýkrát v dvoch termínoch, na jar a na jeseň, tak ako to stanovuje nová Politika revízií platná od 1. 1. 2020. Výsledkom revízie je zlepšenie kvality a dostupnosť revidovaných údajov v skorších termínoch pre interných aj externých užívateľov.

V rámci jarnej a jesennej notifikácie údajov pre Postup pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli do Eurostatu v riadnych termínoch zaslané údaje v notifikačných tabuľkách vrátane EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií pre hodnotenie kvality fiškálnych dát Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o DPH (3. vlastný zdroj) a údaje o hrubom národnom dôchodku (4. vlastný zdroj). Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH (WAR). V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ. Údaje poskytované Komisii pre administratívne účely (EDP, HND, DPH) podliehajú pravidelným kontrolným návštevám Eurostatu s cieľom overiť správnosť použitých postupov a samotných zostavených údajov.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém pracovníci na úseku národných účtov

Poznámka:
 metodika ESA 2010
 stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2015
 * rok 2020 je štvrtročným odhadom (súhrn štvrtrokov za rok)
 stav k 5.3.2021

pokračovali, v rámci spolupráce s odborom cenových štatistík, v prácach na projekte s tematikou parity kúpnej sily. Zároveň sa naštartovali práce na projektoch zameraných na zlepšenie kvality národných účtov, zostavenie produktivity práce a zabezpečenie implementácie európskeho nariadenia o podnikových štatistikách v kontexte štatistického obchodu s tovarmi.

V priebehu roka 2020 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z NBS a MF SR, ktoré vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu prebiehali virtuálnou formou. Vzájomné diskusie sa zamerali na problematiku metodického zaznamenávania jednotlivých transakcií finančných a nefinančných účtov vrátane neštandardných vplyvov spojených s koronakrízou.

Okrem plánovaných úloh sa pracovníci na úseku národných účtov zapájali do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín. Nemalá časť práce bola venovaná vyplňaniu rôznych dotazníkov pre medzinárodné organizácie (CMFB, Eurostat, ILO, OECD, UNECE a iné) a tiež príprave podkladových materiálov pre ekonomické analýzy ministerstiev a štátnych inštitúcií (IFP, MF SR, NBS, MH SR a iné).

Údaje štatistiky zahraničného obchodu a ich aktualizácie boli v roku 2020 poskytované mesačne, v súlade so stanovenými termínmi. Aj keď opatrenia prijaté na zabránenie šírenia Covid-19 ovplyvnili mieru neodpovedí v zisťovaniach Intrastat, použité metódy imputácií a ich dôsledná analýza zabezpečili šírenie kvalitných agregátov štatistiky zahraničného obchodu.

V priebehu roku 2020 sa začala príprava implementácie zmien v zostavovaní štatistiky zahraničného obchodu. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách (EBS), pod ktoré spadá aj štatistika zahraničného obchodu, umožňuje po legislatívnej stránke modernizáciu systému Intrastat. Aj keď sa nové ustanovenia budú uplatňovať až od 1. januára 2022, v roku 2020 sa začal pripravovať pilotný zber nových premenných na Hlásení o odoslaní tovaru už v roku 2021. Vykazovanie nových premenných: ID partnera v členskom štáte určenia a krajina pôvodu, je v roku 2021 nepovinné, čo však nebráni tomu, aby pilotný zber otestoval informačné systémy spravodajských jednotiek, ako aj Štatistického úradu SR a Finančnej správy SR. Mikroúdaje z pilotného zberu umožnia zapojiť sa do predprodukčnej výmeny mikroúdajov o intra-EÚ vývoze, ktorá je základným pilierom modernizácie systému Intrastat. EBS nariadenie zároveň umožní väčšiu voľnosť pri použití rôznych zdrojov údajov pri zostavovaní štatistiky intra-EÚ dovozov, čo by malo viesť k celkovému zníženiu administratívnej záťaže spravodajských jednotiek systému Intrastat pri zachovaní kvality údajov.

Konzultačné pracovisko pre systém Intrastat v roku 2020 poskytovalo individuálne poradenstvo spravodajským jednotkám, pričom rovnako ako v roku 2019 priemerne týždenne vybavilo 170 telefonátov a emailov. Rovnakou formou boli pracovníkmi krajského pracoviska v Trnave intenzívne počas celého roka overované zdrojové údaje štatistiky zahraničného obchodu.

Podnikové štatistiky

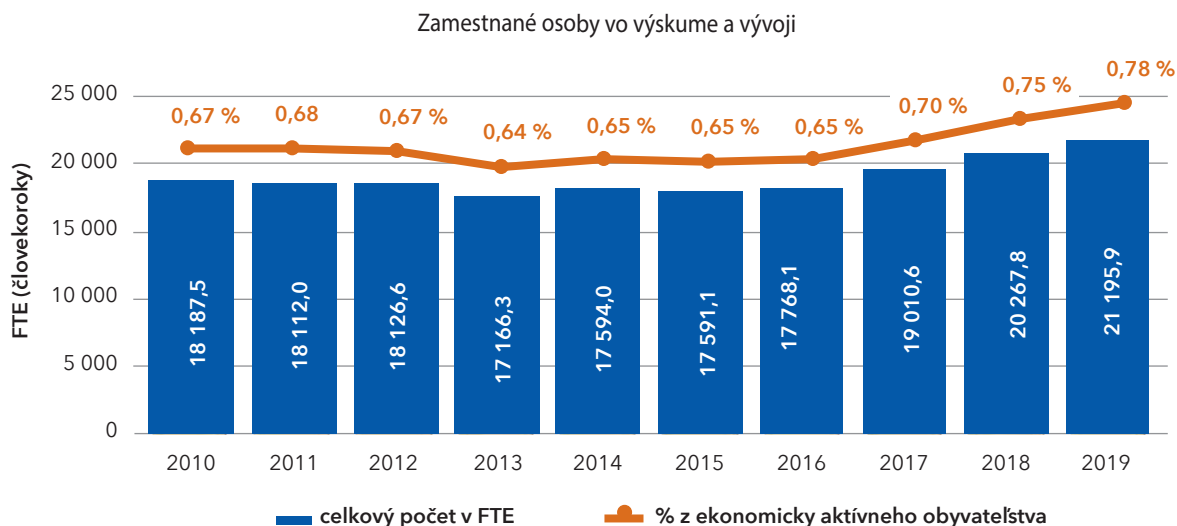
V oblasti podnikových štatistík bolo po niekoľkoročnej príprave 30. júla 2020 zverejnené vykonávacie Nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1197 o Európskych podnikových štatistikách. Uvedené nariadenie stanovuje technické špecifikácie a podrobnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 o európskych podnikových štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík. Podnikové štatistiky pokračovali v implementácii nových procesov a výziev vyplývajúcich z tejto legislatívy.

Práce na spracovaní štatistických výstupov vo všetkých doménach podnikových štatistík boli od marca 2020 ovplyvnené mimoriadnou situáciou súvisiacou s pandémiou spôsobenou koronavírusom. Podnikateľské subjekty a ich zamestnanci prežívali zložité obdobie a zápasili s dopadmi na ich podnikateľskú činnosť. Vzhľadom na zložitosť situácie ŠÚ SR postupoval pri komunikácii s nimi citlivo. Komunikácia prebiehala individuálne, najmä formou telefonických rozhovorov. Bolo pozastavené sankcionovanie spravodajských jednotiek a neposielali sa upozornenia na blížiaci sa termín vo všetkých štatistických zisťovaniach v rozsahu Programu štátnych štatistických zisťovaní (PŠŠZ). V štvrtročných prierezových zisťovaniach bol identifikovaný a zverejnený na

portáli ŠÚ SR zoznam kľúčových ukazovateľov nevyhnutných pre hodnotenie ekonomických a sociálnych dopadov krízy a prijímanie opatrení. Komplexné reportovanie údajov ŠÚ SR požadoval až po uvoľnení najprísnejších opatrení. Pri ročných štrukturálnych zisťovaniach ŠÚ SR mimoriadne upravil termín predloženia výkazu vzhľadom na skutočnosť, že bol plošne posunutý termín predloženia daňových priznaní.

V štrukturálnej podnikovej štatistike boli národným používateľom a Eurostatu poskytnuté definitívne ukazovatele za sektor nefinančných a finančných korporácií za referenčný rok 2018 a predbežné údaje za rok 2019. ŠÚ SR je v hodnotení kompatibility poskytovaných údajov s európskym nariadením o štrukturálnej štatistike naďalej zaradený do skupiny členských krajín s vysokou mierou kompatibility. Štruktúrované správy o kvalite dát pre používateľov sú dostupné na stránke Eurostatu, ako aj na intranetovej stránke ŠÚ SR.

V krátkodobých štatistikách bola realizovaná diseminácia údajov národným používateľom a prenos údajov na Eurostat v súlade s požiadavkami, harmonogramom kalendára prvého zverejnenia a edičným programom. V ročnom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodobej štatistike je ŠÚ SR aj naďalej zaradený

FTE (človekoroky) - ekvivalent plného pracovného času

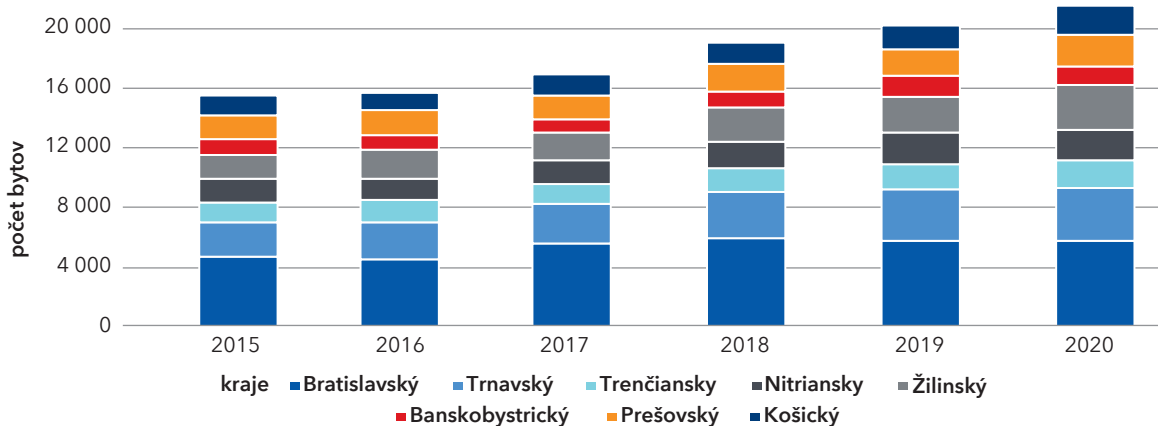
do prvej kategórie členských krajín s najvyšším stupňom kompatibility. Každoročná aktualizácia metadátových súborov, prostredníctvom ESS - Metadata Handler v súlade s požiadavkami a v termíne stanovenom Eurostatom, bola vyhodnotená so 100 % stupňom kompatibility. V krátkodobej štatistike sa v rámci grantového projektu pokračovalo na príprave implementácie štatistickej jednotky typu „činnosťná jednotka“ v mesačných odvetvových štatistikách.

Kompilácia požadovaných výstupov za oblasť vnútorných a vonkajších zahraničných afiliácií za referenčný rok 2018 bola realizovaná na základe časovo a obsahovo intenzívnej validácie údajov na administratívne zdroje údajov. Výstupy v požadovaných štruktúrach, kvalite a v stanovenom termíne boli zostavené a odoslané Eurostatu. ŠÚ SR, pri hodnotení kompatibility dát s nariadením, sa znovu zaradil do skupiny členských krajín s najvyšším hodnotením. Opätovne boli zostavené indikátory kvality porovnania štatistiky za vnútorné

a vonkajšie zahraničné afilácie s údajmi z EuroGroups registra, štruktúrované správy o kvalite údajov pre používateľov boli zverejnené na stránke Eurostatu.

V štatistike priemyslu pokračovali práce zamerané na spracovanie štatistických výstupov pre Eurostat a príprava na implementáciu nových požiadaviek vyplývajúcich z európskej legislatívy. Boli realizované analytické práce zamerané na vývoj základných ukazovateľov v priemyselných odvetviach vzhľadom na mimoriadnu situáciu súvisiacu s pandemiou koronavírusu. Významný podiel predstavovali práce na spracovaní špecifických štatistických výstupov charakterizujúcich vývoj základných ukazovateľov na základe požiadaviek zadaných národnými používateľmi, ale aj medzinárodnými organizáciami. V závere roka boli práce sústredené na prípravu finálnej verzie zoznamu výrobkov PRODSLOV.

Dokončené byty v rokoch 2015 – 2020

Rok 2020 bol z pohľadu štatistiky poľnohospodárstva významný tým, že po desiatich rokoch sa v SR opätovne realizuje poľnohospodársky census. Povinnosť realizovať poľnohospodársky census v členských štátoch EÚ v roku 2020 stanovilo nariadenie EP a Rady 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem, ktorým sa zrušili nariadenia (ES) č. 1166/2008 a (EÚ) č. 1337/2011. Cieľom poľnohospodárskeho cenu 2020 je vytvoriť jednotný rámec na tvorbu porovnateľnej štatistiky v rámci EÚ na úrovni poľnohospodárskych podnikov a zjednotiť informácie o štruktúre poľnohospodárskej výroby s informáciami o výrobných postupoch, opatreniach na rozvoj vidieka, agroenvironmentálnych aspektoch a s inými súvisiacimi informáciami. ŠÚ SR oslovil populáciu viac ako 34 tis. subjektov vykonávajúcich činnosti v oblasti poľnohospodárstva, ktoré spĺňajú prahové hodnoty stanovené legislatívou. Práce na poľnohospodárskom cenze budú kontinuálne pokračovať aj v roku 2021.

Na úrovni EÚ sa otvorila diskusia už aj k návrhom parciálnych vykonávacích nariadení k základnému návrhu nariadenia o štatistikách poľnohospodárskych vstupov a výstupov (tzv. SAIO nariadenie). Ide o nariadenie, ktoré bude integrovať agregované štatistiky rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, ekologického poľnohospodárstva, bilancie živín v pôde a prípravkoch na ochranu rastlín do jedného spoločného nariadenia.

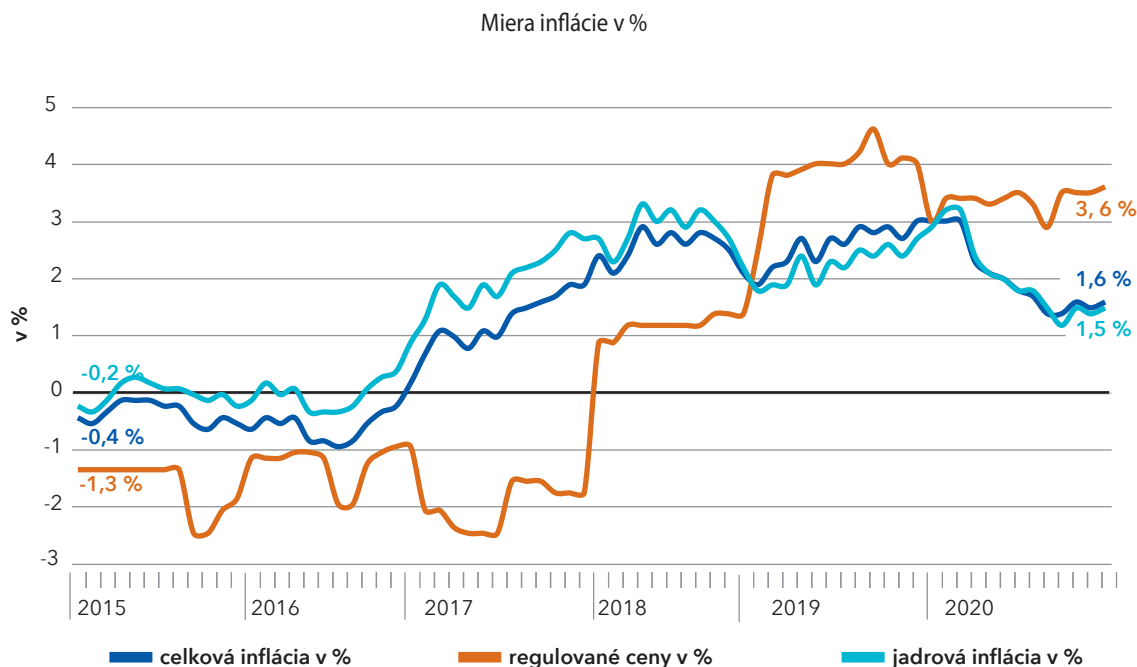
Aj v roku 2020 sa realizovalo pravidelné ročné zostavovanie a zverejňovanie odhadu úrody vybraných plodín. Definitívne výsledky Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR (ktorý je satelitným účtom Národných účtov) za rok 2019 boli zverejnené v decembri 2020. Pri zabezpečení a spracovaní štatistických údajov a informácií nevyhnutných pre jeho zostavenie ŠÚ SR aktívne spolupracoval s Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom – Výskumným ústavom ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva.

V štatistikách stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb boli práce zacielené na implementáciu nových požiadaviek vyplývajúcich z pripravovanej európskej legislatívy a poskytnutie kvalitných štatistických informácií, charakterizujúcich vývoj základných ukazovateľov, Eurostatu a národným používateľom. V oblasti štatistiky bytovej výstavby boli spracované štatistické výstupy na základe špecifických požiadaviek používateľov, s osobitným zameraním na regionálny pohľad.

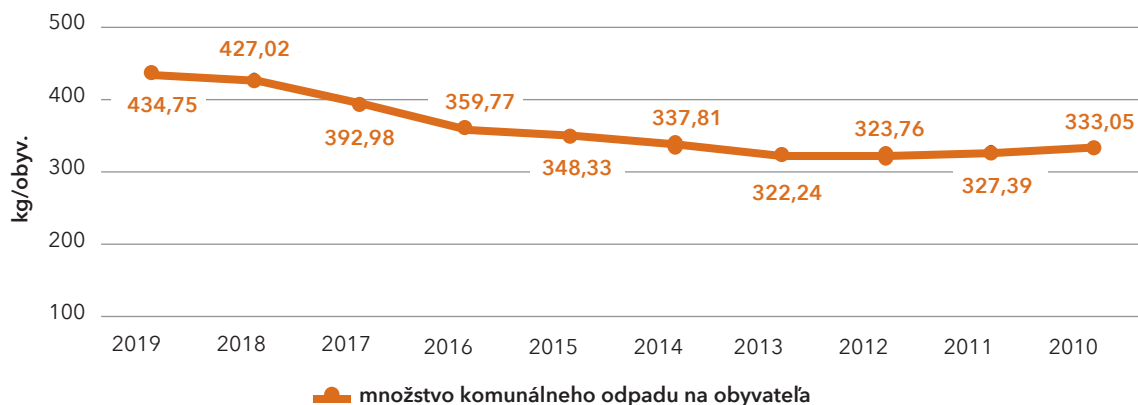
V štatistike dopravy, informácií a komunikácie pokračovali práce zamerané na zvyšovanie kvality a medzinárodnej porovnateľnosti údajov za všetky oblasti štatistiky dopravy, informácií a komunikácie. Štatistické výstupy

boli zaslané Eurostatu, do databáz ďalších medzinárodných organizácií a do spoločného informačného systému EUROSTAT-UNECE-ITF, EUROSTAT-REGIO, ako aj národným používateľom. Na základe odporúčaní Eurostatu bola prvýkrát vypracovaná správa o kvalite za železničnú dopravu. Nové požiadavky nariadenia EÚ o štatistike informačnej spoločnosti boli realizované v rámci štatistiky o využívaní informačných a komunikačných technológií v podnikoch.

Počas roku 2020 boli v štatistike cestovného ruchu spracovávané cenné informácie o vývoji cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach, ktoré vo významnej miere ovplyvnili opatrenia prijaté v reakcii na mimoriadnu situáciu

Vývoj množstva komunálneho odpadu na obyvateľa v SR (v kg/obyv.)

proti šíreniu koronavírusu. Ďalej sa spracovávali štatistické výstupy o organizovanom cestovnom ruchu, domácom a výjazdovom cestovnom ruchu vrátane neštandardných štatistických výstupov na základe požiadaviek národných používateľov a Eurostatu. V roku 2020 bol zverejnený Satelitný účet cestovného ruchu, ktorý sumarizuje prínos sektora v ekonomike SR za obdobie rokov 2013-2018 v zmysle nových metodických odporúčaní komunikovaných na úrovni medzinárodných organizácií. ŠÚ SR realizoval aktualizáciu Štatistického registra ubytovacích zariadení informáciami získanými od obcí formou personalizovaného elektronického formulára, s cieľom osloviť relevantné ubytovacie zariadenia od prvého mesiaca nového referenčného roka.

V štatistike vedy, techniky a inovácií bola aj v roku 2020 prioritou harmonizácia metodiky v súlade s revíziou Oslo manuálu pre štatistiku o inováciách a revíziou Frascati manuálu pre štatistiku o výskume a vývoji. Za oblasť inovácií boli po prvýkrát pripravené všetky relevantné výstupy v novej štruktúre v tvare SDMX

a správa o kvalite pre Eurostat. Vypracovaná bola monotematická publikácia o inovačnej aktivite podnikov a do štatistického zisťovania pre nasledujúce obdobia boli implementované relevantné moduly vzorového formulára Eurostatu. Všetky výstupy boli vypracované v požadovaných štandardných i neštandardných štruktúrach podľa požiadaviek Eurostatu, OECD a špecifických požiadaviek národných používateľov.

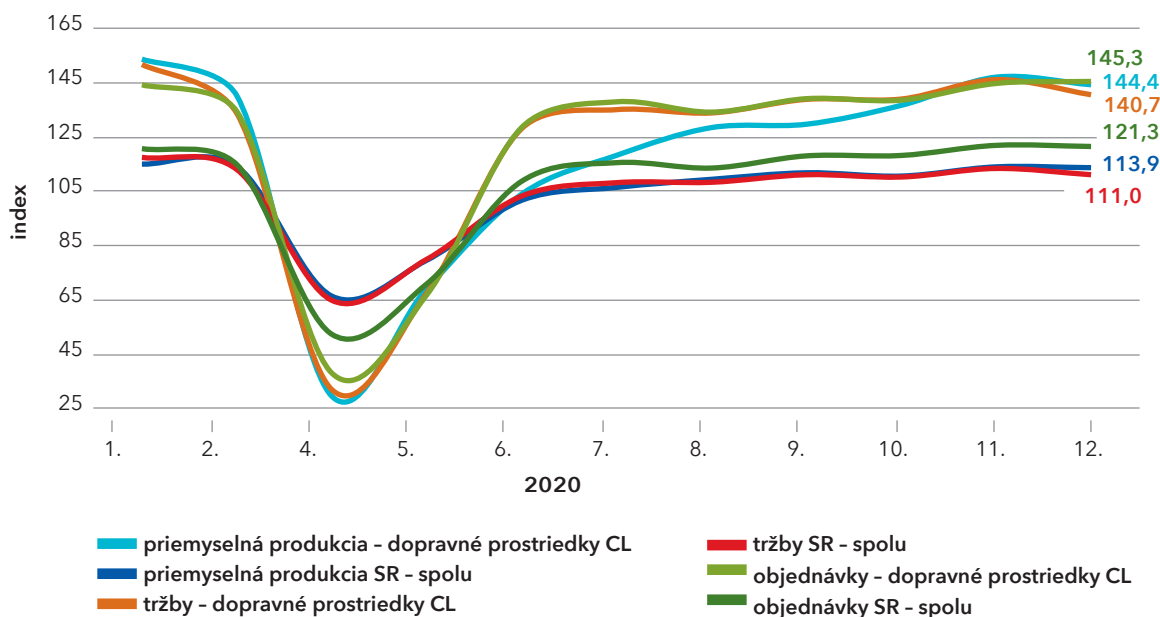
Štatistické výstupy za oblasť štatistiky energetiky boli spracované podľa požiadaviek nariadení EÚ a zaslané do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN. V spolupráci so Slovenským hydrometeorologickým ústavom boli spresnené údaje za rok 2019 o spotrebe biomasy v domácnostiach. Pripravené, v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR, boli údaje o využívaní tepelných čerpadel. Údaje za obidve oblasti boli za SR reportované formou medzinárodných dotazníkov.

V oblasti štatistiky životného prostredia boli aktivity sústredené najmä na zdokonaľovanie a rozširovanie štatistiky environmentálnych účtov na národnej úrovni. V stanovaných termínoch a požadovanom rozsahu bol realizovaný reporting údajov vrátane aktualizácií správ o kvalite, vyplývajúci z príslušných nariadení EÚ o environmentálnych účtoch, štatistike o odpadoch, štatistike pesticídov a za štatistiku vody. V spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR pokračovali práce zamerané na ďalšie skvalitňovanie štatistiky odpadu.

Práce v oblasti cenových štatistík boli počas roku 2020 výrazne ovplyvnené pandemiou.

Na zisťovanie spotrebiteľských cien malo veľký vplyv zatvorenie maloobchodných prevádzok a prevádzok služieb počas niekoľkých mesiacov kalendárneho roka. V oblasti cien produkčných štatistík problémy spôsobovalo sledovanie vývoja cien vybraných trhových služieb, ktoré z dôvodu mimoriadnej situácie neboli poskytované. V produkčnom procese sa realizovali výpočty cenových indexov pri nižšej početnosti zistených cien, v súlade s metodickými odporúčaniami Eurostatu. V priebehu roka bol pripravený prechod zisťovania cien v zahraničnom obchode z papierovej formy na zber prostredníctvom elektronického štatistického formulára, ktorý vstúpil do produkcie od referenčného roka 2021.

Vývoj v priemysle SR v roku 2020

index - sezónne očistené údaje na priemer roka 2015

Aktívna spolupráca s Eurostatom pokračovala v oblasti legislatívy na príprave vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) 2020/1197 o Európskych podnikových štatistikách, ktoré bolo prijaté v júli 2020 a na pripomienkovaní návrhu nariadenia o štatistikách poľnohospodárskych vstupov a výstupov.

V rámci grantových projektov organizovaných Eurostatom boli ukončené práce na grante zameranom na implementáciu činnostnej jednotky v doméne krátkodobej štatistiky. V rámci medzinárodného projektu Business and Consumer Surveys organizovaného Európskou komisiou v konjunkturálnych podnikových a spotrebiteľských prieskumoch bola venovaná pozornosť príprave implementácie nových požiadaviek Európskej komisie v spracovaní údajov a začlenení nových kvalitatívnych otázok do prieskumov charakterizujúcich očakávaný krátkodobý vývoj príslušnej oblasti ekonomického prostredia. Indikátory charakterizujú očakávaný krátkodobý vývoj ekonomického prostredia v príslušnej oblasti a sú na národnej i medzinárodnej úrovni podkladom na realizáciu krátkodobých predikcií budúceho vývoja základných makroekonomických ukazovateľov, čo sa prejavilo najmä po vypuknutí pandémie koronavírusu.

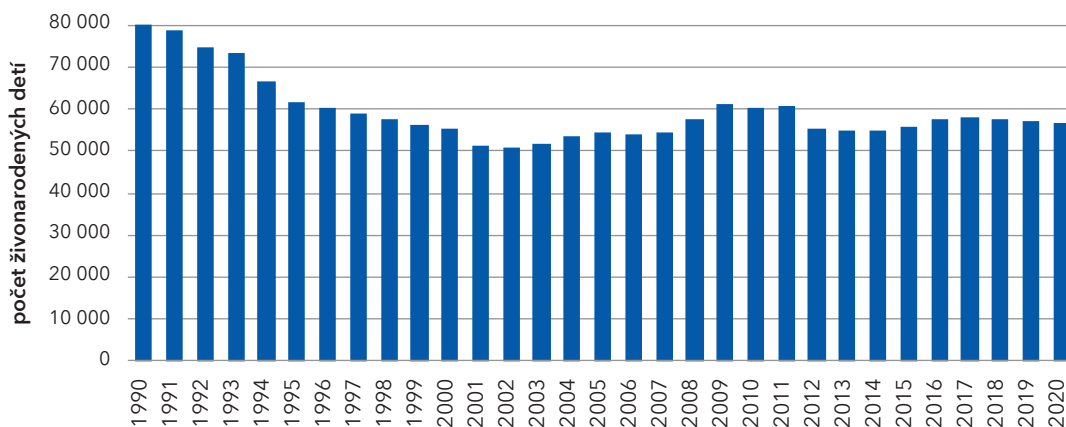
Demografia a sociálne štatistiky

ŠÚ SR v oblasti štatistiky obyvateľstva pokračoval v rozvoji zberu, spracovania a šírenia demografických údajov. Vývoj obyvateľstva bol prezentovaný knižnými titulmi vydanými v edícii My v číslach: Pohyb obyvateľstva 2019 a Zahraničné sťahovanie 2019. Obe publikácie pozostávajú z časti A, ktorá sa venuje údajom za aktuálny referenčný rok 2019 a časti B, ktorá poskytuje 10-ročné vývojové časové rady.

V edícii s analytickým zameraním Štatistika v súvislostiach bola vydaná publikácia Hlavné trendy vývoja plodnosti v SR

v roku 2019. Publikácia sa zaoberá analýzou plodnosti a pôrodnosti v Slovenskej republike v dlhodobom časovom rade od roku 1919, v niektorých odôvodnených prípadoch od roku 1950 do roku 2019. Zameriava sa na zhodnotenie tohto demografického procesu na základe vybraných údajov o plodnosti a pôrodnosti z hľadiska minulého a súčasného vývoja. Je doplnená tabuľkami s časovými radmi, vývojovými grafmi a tematickými mapami. Súčasťou publikácie je i regionálne a medzinárodné porovnanie.

Vývoj počtu živonarodených detí v SR, 1989 – 2020

Údaje o plodnosti a pôrodnosti v publikácii boli získané spracovaním štatistického hlásenia radu OBYV 2-12 v rámci Programu štátnych štatistických zisťovaní a z databázy Štatistického úradu Európskeho spoločenstva (Eurostat). Údaje o potratoch sú prevzaté z rezortného výkazníctva Ministerstva zdravotníctva SR, zabezpečované Národným centrom zdravotníckych informácií v Bratislave a následne spracované ŠÚ SR.

V súvislosti s prípravou Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021) sa ukončil projekt Harmonizácia počtu obyvateľov v obciach SR, do ktorého sa mohli zapojiť obce a porovnať si počty trvale bývajúceho obyvateľstva z obecnej evidencie, z registra fyzických osôb a z demografickej štatistiky. Prípadné nezrovnalosti sa riešili s jednotlivými obcami individuálne. Z celkového počtu 2 926 trvalo obývaných obcí sa do procesu harmonizácie zapojilo 2 052 obcí (70 %). ŠÚ SR v roku 2020 spustil informačnú kampaň pre obce, kde informoval zástupcov obcí o novom koncepte sčítania obyvateľov, domov a bytov a o jednotlivých úlohách obcí pred, počas a po skončení SODB 2021. V priebehu roka bolo vydaných niekoľko legislatívnych dokumentov, ktoré sa týkajú SODB. Jedným z najdôležitejších bolo opatrenie ŠÚ SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o charakteristikách a štruktúre zisťovaných údajov o témach podľa zoznamu, podrobnosti o spôsobe zisťovania údajov a vzory sčítacích formulárov na sčítanie obyvateľov a sčítacích formulárov na sčítanie domov a bytov. Bol to východiskový dokument pri tvorbe definitívnych podôb sčítacích formulárov na sčítanie domov a bytov a na sčítanie obyvateľov. V rámci príprav sčítania domov a bytov ŠÚ SR zabezpečil školenia pre

SODB 2021 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

poverené osoby na obci a zrealizovalo sa pilotné zisťovanie k elektronickému sčítaniu domov a bytov, ktorého sa zúčastnilo 11 vybraných obcí. Od 1. júna 2020 ŠÚ SR spustil prvú fázu SODB 2021 – sčítanie domov a bytov, ktoré sa konalo v spolupráci so samosprávami. Prvýkrát v histórii sa sčítanie domov a bytov realizovalo plne elektronicky bez účasti obyvateľov. Sčítanie domov a bytov prebiehalo až do 12. februára 2021. Plynulo na prvú fázu SODB 2021 nadväzuje druhá fáza SODB 2021 – sčítanie obyvateľov. V rámci príprav na sčítanie obyvateľov sa, tak ako v prípade sčítania domov a bytov, realizovalo pilotné zisťovanie, na ktorom sa mohla zúčastniť aj široká verejnosť. Úlohou prvej fázy pilotného zisťovania bolo najmä testovanie práce s formulárom, jeho funkčnosť, obsah a taktiež obsah a rozsah metodických vysvetliviek. V druhej fáze sa simulovala práca asistentov v teréne. V závere roka ŠÚ SR začal so školeniami obcí k sčítaniu obyvateľov a spustil informačnú kampaň k sčítaniu obyvateľov. Zároveň sa finalizovala definitívna podoba formulára pre sčítanie obyvateľov.

Prostredníctvom štvrtročného výberového zisťovania pracovných síl v domácnostiach (VZPS) bola v štatistike práce zabezpečovaná dostupnosť informácií o krátkodobom vývoji zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivity. Súbežne boli vykonané prípravné práce na adaptovaní tohto zisťovania na vstup nových právnych predpisov EÚ, súvisiacich s Integrovanou európskou

sociálnou štatistikou (IESS), do platnosti v roku 2021. Vytvorený bol systém modulov tematicky príbuzných premenných, aktualizovaný bol zoznam a definície premenných, vypracované boli nové dotazníky a metodické pokyny pre zber údajov. V teréne prebehol pilotný zber údajov potrebných pre výpočet odhadu vplyvu zavedenia IESS na hlavné európske indikátory o zamestnanosti a nezamestnanosti. Ukončené boli práce na grantovom projekte k doplnkovému modulu VZPS za rok 2019 o organizácii práce a rozvrhnutí pracovného času. Zabezpečená bola metodická príprava, zber a spracovanie údajov pre doplnkový modul VZPS za rok 2020 o pracovných úrazoch a zdravotných problémoch spôsobených zamestnaním. Zahájené boli práce na projekte k modulu VZPS na rok 2021 o situácii migrantov na trhu práce. Prostredníctvom podnikového výkazníctva bola zabezpečená dostupnosť štvrťročných a ročných údajov o zamestnaných osobách, voľných pracovných miestach a odpracovaných hodinách.

V štatistike miezd boli vypočítané štvrťročné údaje o vývoji priemernej nominálnej mesačnej mzdy a reálnej mzdy v hospodárstve SR v členení podľa ekonomických činností, krajov a veľkostných skupín podnikov. Ročné údaje o mzdách z podnikových výkazov boli doplnené informáciami o regionálnej úrovni zárobkov podľa pracovísk. Z výberového zisťovania o štruktúre miezd zamestnancov boli zverejnené ročné údaje o mediánovej mzde, štruktúrne údaje o zárobkoch podľa personálnych charakteristik a ďalšie podrobné informácie o zložkách odmeňovania za prácu. Ročný prehľad mzdovej štatistiky bol doplnený aj informáciami o celkových výdavkoch na prácu vynaložených zamestnávateľmi.

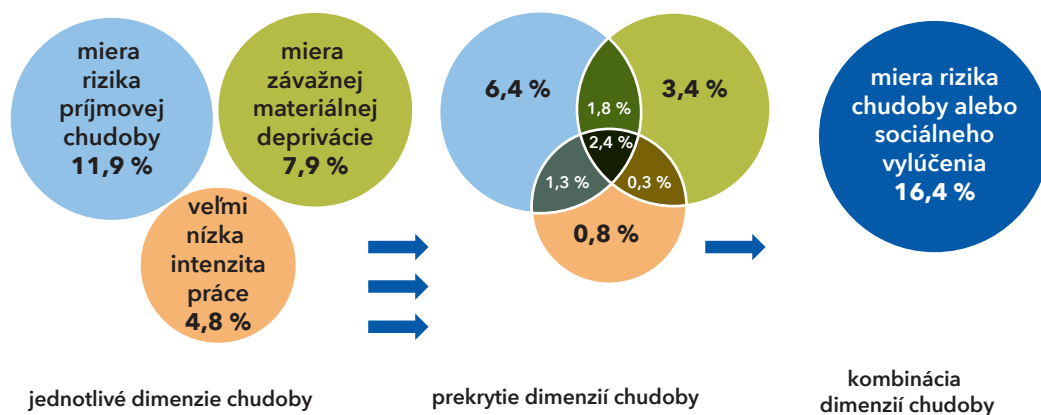
V rámci štatistiky vzdelávania boli zahájené prípravné koncepčné, organizačné a metodické práce na štatistickom zisťovaní o ďalšej odbornej príprave CVTS, ktoré sa uskutoční v roku 2021.

Štatistika rodinných účtov (RÚ) zisťuje údaje o príjmoch, výdavkoch, spotrebe a zložení súkromných hospodáriacich domácností v Slovenskej republike. V roku 2020 sa zber údajov o príjmoch a zložení domácností SR realizoval počas celého roka v teréne, aj napriek obmedzeniam kvôli pandemickej situácii súvisiacej s Covid-19. Kým údaje v publikácii Príjmy, výdavky súkromných domácností SR za rok 2019 boli výsledkom simulácie mikroúdajov, od roku 2021 budú každoročné výsledky zo zberu údajov od domácností.

Výberové Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC), ktoré ŠÚ SR pravidelne realizuje od roku 2005, je hlavným zdrojom údajov o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach. V roku 2020 boli spracované a zaslané do Eurostatu mikroúdaje a indikátory zo zisťovania EU SILC 2019 a anonymizované mikroúdaje boli na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek, poskytnuté externým používateľom na vedecké a výskumné účely. Údaje boli v roku 2020 prezentované v dvoch publikáciách: EU SILC 2019 - Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností v SR a EU SILC 2019 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia.

Jedným z hlavných výstupov zo zisťovania je indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Indikátor slúži na meranie a analýzu jedného z hlavných cieľov v rámci stratégie EU 2020 za SR a je vytvorený kombináciou troch čiast-

EU SILC 2019

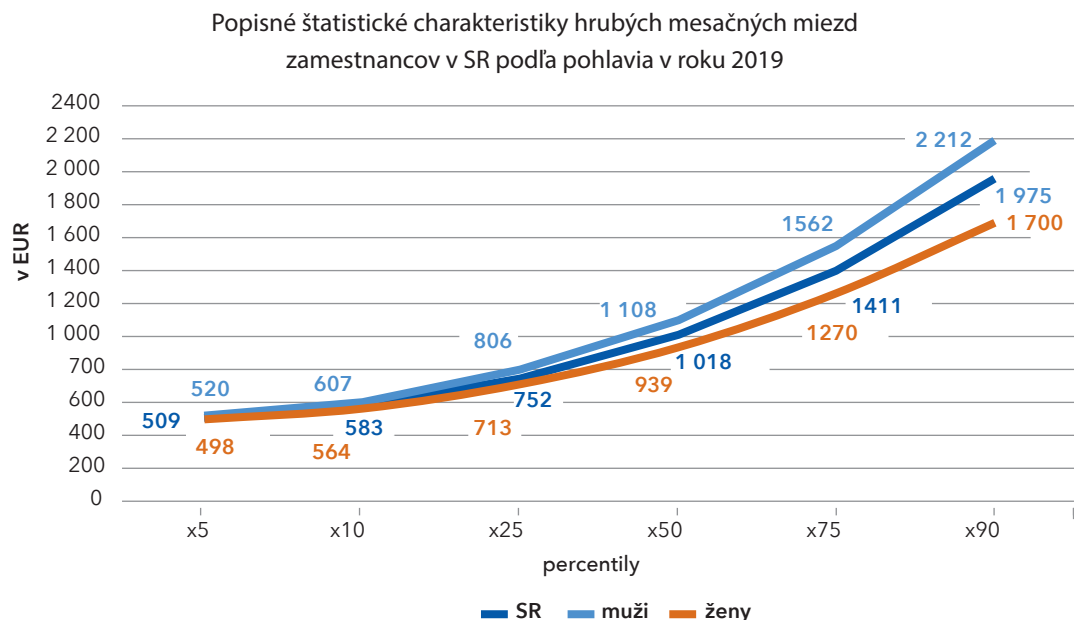

kových indikátorov: miera rizika príjmovej chudoby, miera závažnej materiálnej deprivácie a miera veľmi nízkej pracovnej intenzity. Podľa výsledkov EU SILC 2019, ktoré boli zverejnené v roku 2020, bolo na Slovensku 16,4 % obyvateľstva ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

údajov sa zrealizoval v mesiacoch august až november 2020. V súčasnosti prebieha spracovanie a vyhodnotenie údajov a zisťovanie bude zo strany ŠÚ SR ukončené v máji 2021. Následná diseminácia výsledkov zo zisťovania EU SILC MRK 2020 bude v kompetencii ÚSVRK.

Na základe požiadavky skvalitnenia zberu a analýzy dát o marginalizovaných komunitách začal ŠÚ SR v roku 2018 spolupracovať s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ÚSVRK) na projekte Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity. Úlohou ŠÚ SR bolo pripraviť a realizovať dve špeciálne zisťovania: Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach v marginalizovaných rómskych komunitách na Slovensku - EU SILC MRK 2018 a EU SILC MRK 2020. Príprava zisťovaní vychádzala z metodiky zisťovania EU SILC za účelom analyzovania príjmovej situácie, životných podmienok a indikátorov chudoby tejto komunity. Realizácia druhého zisťovania bola plánovaná na roky 2020 až 2021. Zber

Výberové Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a u jednotlivcov (IKT) zisťuje na úrovni domácností a ich členov prístup k informačno-komunikačným technológiám, hlavne informácie o využívaní internetu. Výsledky zo zisťovania IKT 2020 uverejnil ŠÚ SR v decembri 2020 na internetovej stránke vo forme publikácie Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach 2020. Publikácia obsahuje údaje o prístupe k vybraným informačno-komunikačným technológiám v domácnosti, údaje o periodicite a účeloch používania internetu, o využití internetu na vzdelávacie aktivity, o nakupovaní cez internet, resp. o komunikácii s verejnými inštitúciami cez webové služby.

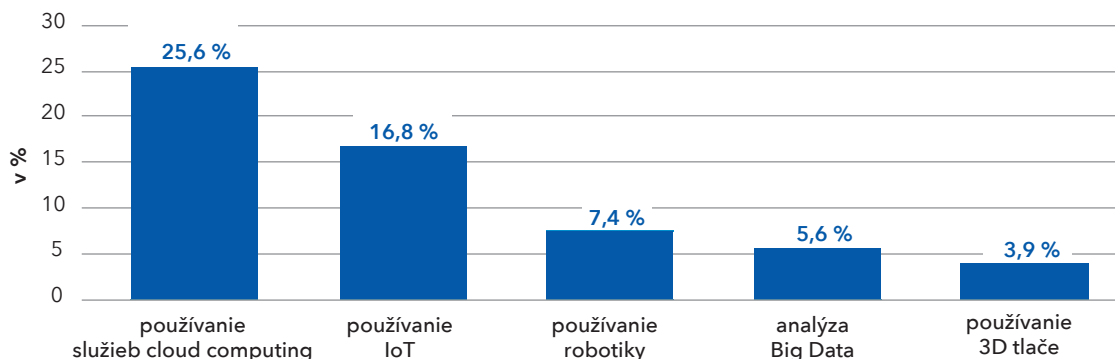

V druhej polovici roka 2020 ŠÚ SR zverejnil vybrané výstupy z výberového Európskeho zisťovania o zdraví (EHIS) 2019. Zisťovanie EHIS sa povinne uskutočňuje vo všetkých členských štátoch EÚ pravidelne každých 5 rokov. Cieľom je vytvoriť harmonizovaný zdroj údajov o zdravotnom stave, zdravotnej starostlivosti a faktoroch ovplyvňujúcich zdravie obyvateľstva na Slovensku, aj v ostatných krajinách EÚ. ŠÚ SR zverejnil z tohto zisťovania napr. údaje, ktoré poskytli respondenti o ich subjektívnom vnímaní svojho zdravotného stavu, o ich dlhodobých zdravotných problémoch, o obmedzeniach v činnostiach kvôli ich dlhodobým zdravotným problémom. Údaje boli ďalej analyzované podľa rôznych oblastí: fyzické a funkčné obmedzenia, problémy s vybranými činnosťami osobnej starostlivosti, potreba pomoci s činnosťami osobnej starostlivosti, ochorenia alebo zdravotné problémy a pod. Zverejnené boli tiež údaje o fyzickej aktivite respondentov, o množstve konzumá-

cie ovocia, zeleniny alebo o užívaní liekov. Zo zisťovania EHIS 2019 sú poskytované aj anonymizované mikroúdaje pre externých používateľov na vedecké a výskumné účely.

V rámci štatistiky spotreby potravín boli v roku 2020 na základe bilančnej metódy odvodené údaje o spotrebe jednotlivých druhov potravín za rok 2019. Pre používateľov sú tieto údaje voľne dostupné v databáze ŠÚ SR v porovnateľnom časovom rade od roku 1990. Údaje o spotrebe potravín za rok 2019 boli obsahom publikácie Spotreba potravín v SR každoročne vydávanej ŠÚ SR, ktorá tiež hodnotí vývoj spotreby potravín v SR a aj v porovnaní s krajinami EÚ. Údaje o spotrebe potravín sú pravidelne, ako jeden zo štatistických podkladov, súčasťou situačných výhľadových správ Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré hodnotia vývoj trhu v SR za jednotlivé potravinové komodity.

Využívanie IKT v podnikoch v roku 2020 (%)

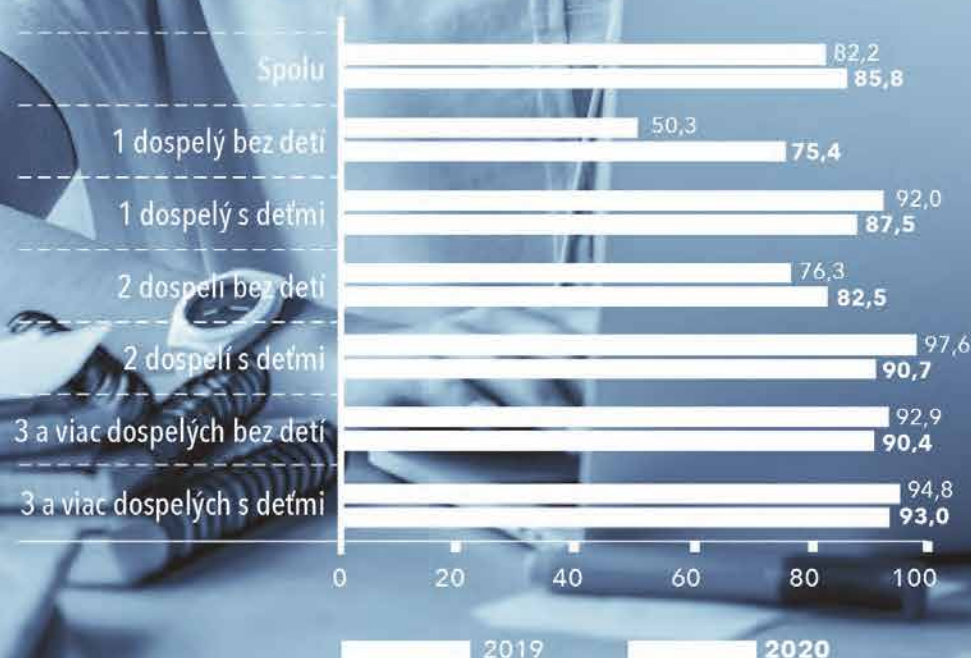
Internet vecí (IoT) zahŕňa vzájomne prepojené zariadenia alebo systémy, často nazývané aj „inteligentné“. Tieto zariadenia zhromažďujú a navzájom si vymieňajú údaje a môžu byť monitorované alebo diaľkovo ovládané prostredníctvom internetu.

- inteligentné termostaty, žiarovky alebo merače;
- štítky rádiových frekvencií identifikácie (RFID) alebo internetového protokolu (IP) pripojené k objektom alebo vložené do nich s cieľom sledovať ich;
- senzory na sledovanie pohybu alebo údržby vozidiel monitorovaných cez internet.

ŠÚ SR každoročne zbiera, spracováva a poskytuje údaje ohľadom výdavkov na zdravotnú starostlivosť za SR podľa metodiky SHA (A System of Health Accounts - Systém zdravotníckych účtov) od roku 2005 (referenčný rok 2003 a ďalšie). Od marca 2015 je v platnosti Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/359 zo 4. marca 2015, ktorým sa vykonáva Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008, pokiaľ ide o štatistiku výdavkov na zdravotnú starostlivosť a jej financovanie. Podľa predmetného nariadenia ŠÚ SR v roku 2020 poskytol údaje za referenčný rok 2018, a to v rámci účtovného rámca metodiky SHA, edícia 2011. Spracované údaje za rok 2018 boli v rámci spoločného dotazníka poskytnuté Eurostatu, OECD a WHO. Publikované údaje slúžia na porovnanie výdavkov na zdravotníctvo nielen v rámci Európskej únie, ale aj krajín OECD a WHO. Údaje sú zároveň zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR.

Z dôvodu monitorovania vývoja sociálnej ochrany v členských štátoch EÚ Európska komisia vyžaduje dostupnosť k aktuálnym a podrobným údajom a informáciám o systémoch, súčasnom stave a rozvoji sociálnej ochrany v členských štátoch. Jedným zo základných nástrojov štatistického sledovania sociálnej ochrany je Európsky systém integrovanej štatistiky sociálnej ochrany (ESSPROS). V roku 2020 zverejnil ŠÚ SR publikáciu Sociálna ochrana v Slovenskej republike v roku 2018. Publikácia obsahuje informácie o príjmoch a výdavkoch na sociálnu ochranu, kvalitatívne informácie (popisy programov sociálnej ochrany v SR a popisy vyplácaných dávok), počet poberateľov dôchodkov s elimináciou duplicity a čisté výdavky na sociálne dávky. Publikácia zaznamenáva hlavné trendy vývoja sociálnej ochrany v SR (v sumáre za programy sociálnej ochrany), v členských štátoch EÚ a prístupových krajinách EÚ.

Prístup členov domácnosti na internet doma
(% z celkového počtu domácností)

Volebná štatistika

V roku 2020 ŠÚ SR zabezpečoval na úseku volebnej štatistiky spracovanie výsledkov volieb do orgánov samospráv obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev) a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky (NR SR) 2020.

Voľby do NR SR sa uskutočnili 29. februára 2020 na základe rozhodnutia predsedu NR SR č. 351/2019 Z. z.. ŠÚ SR zabezpečoval spracovanie výsledkov hlasovania podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu

volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri príprave spracovania spolupracoval s Ministerstvom vnútra SR. ŠÚ SR pripravoval spracovanie od októbra 2019. Na zabezpečenie spracovania vytvoril odborné sumarizačné útvary (OSÚ) pre Štátnu komisiu pre voľby a kontrolu financovania politických strán. Súčasťou príprav spracovania boli tri skúšky, ktoré preverili organizačno-technickú a personálnu pripravenosť OSÚ okresných volebných komisií (OVK) a Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

Počty mandátov pridelené politickým subjektom
a veková štruktúra zvolených poslancov vo voľbách do NR SR 2020

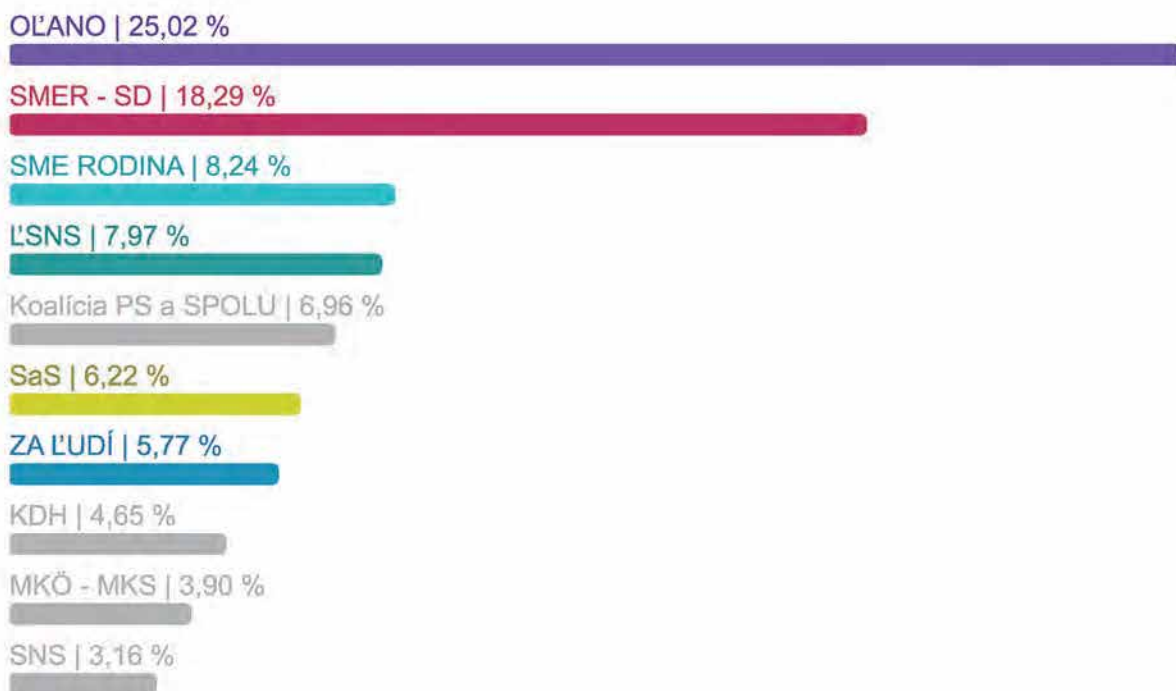
Počet a podiel platných hlasov odovzdaných pre všetky politické subjekty za SR

Číslo politického subjektu	Názov politického subjektu	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %	Počet získaných mandátov
1	Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	8 191	0,28	
2	DOBRÁ VOĽBA	88 220	3,06	
3	Sloboda a Solidarita	179 246	6,22	13
4	SME RODINA	237 531	8,24	17
5	Slovenské Hnutie Obrody	1 966	0,06	
6	ZA ĽUDÍ	166 325	5,77	12
7	MÁME TOHO DOSŤ !	9 260	0,32	
9	Slovenská národná strana	91 171	3,16	
10	Demokratická strana	4 194	0,14	
11	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA	721 166	25,02	53
12	Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU - občianska demokracia	200 780	6,96	
13	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	2 018	0,07	
14	99 % - občiansky hlas	991	0,03	
15	Kresťanskodemokratické hnutie	134 099	4,65	
16	Slovenská liga	809	0,02	
17	VLASŤ	84 507	2,93	
18	MOST - HÍD	59 174	2,05	
19	SMER - sociálna demokracia	527 172	18,29	38
20	SOLIDARITA - Hnutie pracujúcej chudoby	3 296	0,11	
21	HLAS ĽUDU	1 887	0,06	
22	Magyar Közösségi Összefogás - Maďarská komunitná spolupatričnosť	112 662	3,90	
23	Práca slovenského národa	1 261	0,04	
24	Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko	229 660	7,97	17
25	Socialisti.sk	15 925	0,55	

*Usporiadanie politických subjektov je podľa prideleného hlasovacieho čísla pre politický subjekt vo voľbách.

Nakoľko relatívne údaje sú vo výstupoch uvedené na desatinné miesta bez zaokrúhľovania, súčet týchto údajov sa nemusí rovnať číslu 100.

Platné hlasy odovzdané pre politické subjekty vo voľbách do NR SR 2020

Výsledky hlasovania vo voľbách do NR SR spracovali OSÚ OVK na základe zápisníc okrskových volebných komisií. Zo zaznamenaných zápisníc okrskových volebných komisií boli sumarizáciou vytvorené a komisiami schválené zápisnice OVK. Na základe zápisníc OVK bola vytvorená a následne schválená zápisnica Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán. Občania SR mohli už piatykrát vo voľbách do NR SR hlasovať poštou.

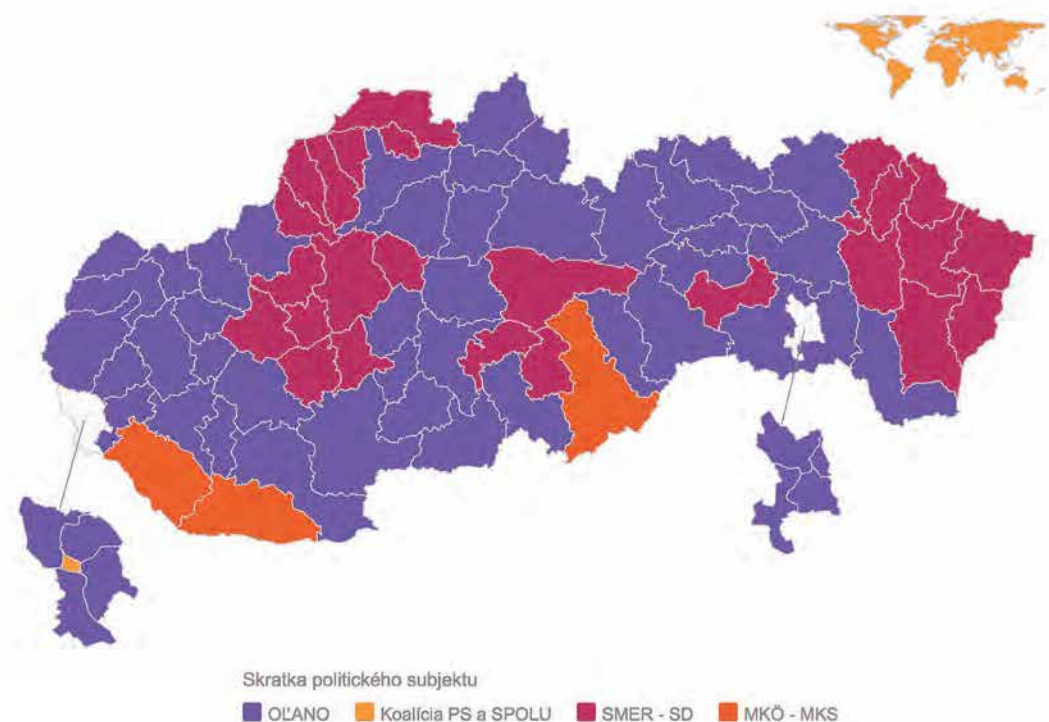
Volieb do NR SR 2020 sa zúčastnilo 2 916 840 voličov z celkového počtu 4 432 419 voličov zapísaných v zoznamoch voličov, čo odpovedá 65,80 % účasti vo voľbách. Z celkového počtu

zúčastnených voličov bolo 2 881 551 platných hlasov. 2 865 284 teda 98,23 % voličov odovzdalo obálku podľa § 24 (osobne) a 48 925 teda 1,67 % voličov volilo z cudziny.

V termíne 3. októbra 2020 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí (doplňujúce voľby do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev). Voľby sa konali spolu v 48 obciach. Spolu bolo zvolených 33 nových starostov a 26 nových poslancov.

Na spracovanie výsledkov volieb do NR SR a volieb do orgánov samosprávy obcí bol použitý Integrovaný volebný informačný systém (IVIS). Využili ho nielen členovia OSÚ, ale aj

Politické subjekty, ktoré získali najväčší počet platných hlasov v jednotlivých okresoch vo voľbách do NR SR 2020

väčšina obcí a miest na Slovensku, ktoré si zvolili elektronické spracovanie výsledkov volieb, aj keď tento typ spracovania bol dobrovoľný. Odzrkadlilo sa to na skrátení doby spracovania výsledkov a znížení chybovosti volebných zápisníc.

Podrobné výsledky k vyššie uvedeným voľbám, ako aj k všetkým konaným voľbám na území SR od roku 1990, sú dostupné na internetovej stránke ŠÚ SR <https://volby.statistics.sk/>.

Na plnení všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky sa významnou mierou podieľali aj zamestnanci pracovísk ŠÚ SR z krajských miest SR ako členovia OSÚ OVK.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov.

V roku 2020 INFOSTAT riešil 28 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 76 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

■ metodické riešenia

- návrh metodiky sťahovania údajov z internetového prostredia pre účely cenovej štatistiky - web scraping; metodika určenia vhodných charakteristík a popisov dátových úprav potrebných pre vyhodnotenie dostupných machine-learningových metód pre automatické pripájanie ECOICOP klasifikácie k dátam získaným z obchodných reťazcov; metodika konštrukcie odvodených populačných prognóz pre jednotlivé domény (pracovná sila, ľudský kapitál, školstvo, Rómovia a domácnosti);
- zdokonalenie metodiky odhadu údajov o spotrebe energie v domácnostiach v štruk-

túre požadovanej Eurostatom;

- metodika konštrukcie projekčných simulácií a demografických prognóz populačných skupín; metodika dekompozičných techník aplikovaných v demografickom výskume pri identifikácii zmien vybraných demografických procesov; metódy demografického výskumu procesu úmrtnosti, epidemiologickej situácie, príčin smrti a odvrátiteľnej úmrtnosti;

■ aktualizáciu a vývoj

- programátorské riešenia v štatistike energetiky; realizácia zmien do spracovaní cenových štatistík s mesačnou a štvrťročnou periodicitou; nový model zberu demografických dát pre Eurostat - SDMX; aktualizácia programových riešení pre spracovanie konjunkturálnych prieskumov; vytvorenie nástroja na validáciu mikroúdajov v rámci IFS 2020;

■ výpočty a konštrukcie

- spracovanie mesačných pohybov obyvateľstva a bilancovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS); implementácia kontrolných väzieb v IŠIS pre mesačné, štvrťročné spracovania v roku 2020 a v ročných spracovaniach roku 2019;
- zostavenie dlhých časových radov

údajov demografických udalostí; konštrukcia vybraných demografických analytických indikátorov; konštrukcia prierezových a kohortných tabuliek života; odhad vzdelanostnej štruktúry Slovenska;

- analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy
- analýza a prognóza vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2020; rýchle odhady HDP v čase T+30 dní a T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka; rýchly odhad celkovej zamestnanosti v slovenskej ekonomike v čase T+45 dní po skončení referenčného štvrťroka; zostavenie Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu za rok 2018; spolupráca na bilancii TDP za rok 2018 v systéme SNA-NT; konštrukcia symetrických input-output tabuliek za rok 2015; zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2018; demografická prognóza obyvateľstva krajov a okresov Slovenska;
- komplexná analýza populačného vývoja vybraných populačných skupín (oblasti, mestá, vidiecke obce, veľkostné skupiny obcí); populačné prognózy vybraných populačných skupín; konštrukcia populačných simulácií; analýza výsledkov populačných simulácií; analýza procesu úmrtnosti, príčin smrti, odvrátiteľnej úmrtnosti a zdravotného stavu (EHIS 2019); analýza využiteľnosti dekompozičných techník pre potreby demografického výskumu;
- analytické výstupy
- analýza vstupných údajov, funkcionalít a výstupov vyplývajúcich z nového dotazníka na zisťovanie poľnohospodárskej produkcie a medzispotreby; návrh postupu vzájomného prepájania zdrojov údajov o farmách

v sektore domácností medzi rôznymi zdrojmi údajov.

V rámci spolupráce s INFOSTATom je potrebné tiež spomenúť, že výsledkom činností a riešení vyššie uvedených úloh v roku 2020 boli viaceré analyticko-metodologické materiály.

Išlo o štúdie:

- Vymedzenie lokálnych populačných skupín, konštrukčné prístupy a dátové zdroje
- Komplexná analýza populačného vývoja vybraných lokálnych populačných skupín
- Konštrukčné prístupy, identifikácia projekčných modelov a ich parametrov, koncept replacement migration a jeho praktické využitie
- Popis získaných výsledkov projekčných simulácií v kontexte ich dopadov na jednotlivé populačné segmenty
- Metódy demografického výskumu úmrtnosti, epidemiologickej situácie, príčin smrti. Koncept odvrátiteľnej úmrtnosti.
- Analýza procesu úmrtnosti, príčin smrti, odvrátiteľnej úmrtnosti a zdravotného stavu (údaje EHIS 2019)
- Identifikácia zaostávania Slovenska a priestorových rozdielov v strednej dĺžke života pri narodení - úloha príčin smrti a odvrátiteľnej úmrtnosti
- Dekompozičné techniky a ich využitie pri identifikácii faktorov zmien vybraných indikátorov demografickej dynamiky
- Analýza získaných výsledkov a zhodnotenie využiteľnosti dekompozičných techník pre potreby demografického výskumu

Spolupráca so ŠÚ SR a činnosť INFOSTATu v roku 2020 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2020 a uverejnená na stránkach www.infostat.sk.

11 Slúžime zákazníkom

12 Vydávame časopis Slovenská štatistika
a demografia

13 Medzinárodné aktivity

Slúžime zákazníkovi

V rámci činností spojených s poskytovaním služieb zákazníkom ŠÚ SR pokračoval v plnení akčných programov stanovených v strategických cieľoch úradu. V snahe plniť čo najlepšie požiadavky a očakávania používateľov štatistických informácií úrad realizoval celý rad aktivít v súlade so schváleným Marketingovým plánom ŠÚ SR na rok 2020. V priebehu roka spracoval a poskytol národným a medzinárodným organizáciám spolu 546 produktov z rôznych štatistických okruhov formou preddefinovaných tabuliek, súborov údajov a rôznych dotazníkov. Z domácich odberateľov to boli najmä zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, z nich najmä Národná banka Slovenska (38 %), Ministerstvo financií SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvo hospodárstva SR. Spolu bolo národným inštitúciám poskytnutých 237 produktov v rôznej periodicite. Získané štatistické informácie rezorty využili v rozhodovacích a riadiacich procesoch a pre účely analýzy sociálno-ekonomického vývoja spoločnosti. Z produktov poskytnutých medzinárodným organizáciám najvyšší podiel tvorili súbory pre Eurostat (85 %). Ďalšími významnými odberateľmi boli Medzinárodná agentúra pre energetiku, Organizácia spojených národov, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a DG ECFIN Európskej Komisie. Celkom bolo počas roka poskytnutých medzinárodným organizáciám 309 produktov. Marketingové aktivity úradu boli orientované na poznanie a rozšírenie znalostí našich zákazníkov v oblasti štatistiky a na zistenie ich

očakávaní. Odborné útvary v ústredí úradu a pracoviská ŠÚ SR v krajoch zorganizovali v priebehu roka spolu 77 stretnutí s účasťou viac ako 4 000 existujúcich a potenciálnych používateľov štatistiky. Išlo najmä o semináre pre zástupcov samosprávy zamerané na elektronické Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. Na ďalších podujatiach realizovaných formou pracovných stretnutí a prednášok bol zákazníkom prezentovaný obsah a štruktúra internetového portálu a databáz úradu, formy šírenia štatistických informácií, ponuka štatistických produktov a služieb. Organizovanie aktivít bolo však v roku 2020 do značnej miery ovplyvnené obmedzeniami v súvislosti s pandémiou Covid-19.

ŠÚ SR si 20. októbra 2020 pripomenul v poradí už tretí Svetový deň štatistiky s hlavným posolstvom - Spájame svet s údajmi, ktorým môžeme dôverovať. Svetový deň štatistiky sa oslavuje každý piaty rok na základe rozhodnutia Štatistickej divízie OSN a má za cieľ zvýšiť povedomie laickej i odbornej verejnosti o význame a hodnote štatistických informácií, ktoré vytvárajú štatistické inštitúcie. Na internetovom portáli ŠÚ SR bola zverejnená stránka s informáciami o podujatí a produktoch, ktoré boli pripravené na jeho propagáciu a podporu. Úrad pri tejto príležitosti zverejnil informatívno-propagačnú publikáciu Slovenská republika v číslach 2020, ktorá zobrazuje prostredníctvom vizualizácie 130 ukazovateľov o ekonomickom, sociálnom a demografickom vývoji na Slovensku a pripravil slovenskú verziu digitálnej publikácie Eurostatu - Kľúčové údaje o Európe, zameranú na životné podmienky,

zdravie, pracovný príjem, príjem a výdavky, podnikanie, ceny, životné prostredie, energetiku a iné.

Útvary poskytovania štatistických informácií vybavili v roku 2020 spolu 2 632 požiadaviek na štatistické informácie z rôznych tematických oblastí. Ústredie ŠÚ SR vybavilo 1 830 požiadaviek, pričom 85 % pochádzalo od domácich zákazníkov. Najvyšší záujem o informácie prejavili študenti a pedagógovia (21,2 %). Len o niečo nižší podiel žiadostí pochádzal od skupiny podniky, asociácie, združenia a obchody (20,7 %). Požiadavky od širokej verejnosti (15,7 %) predstavovali tretiu najpočetnejšiu skupinu, za nimi nasledovali žiadosti od zákazníkov zo štátnej správy a samosprávy (14,8 %). Oproti roku 2019 vzrástol počet požiadaviek z médií. Nižší záujem o štatistické informácie mali odborníci z oblasti vedy a výskumu a finančných inštitúcií, ktorí sa vedia orientovať v hľadaní štatistických informácií na portáli a v databázach úradu. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch bol z hľadiska tematických oblastí najvyšší záujem o údaje z oblasti demografie a sociálnej štatistiky (33,4 %).

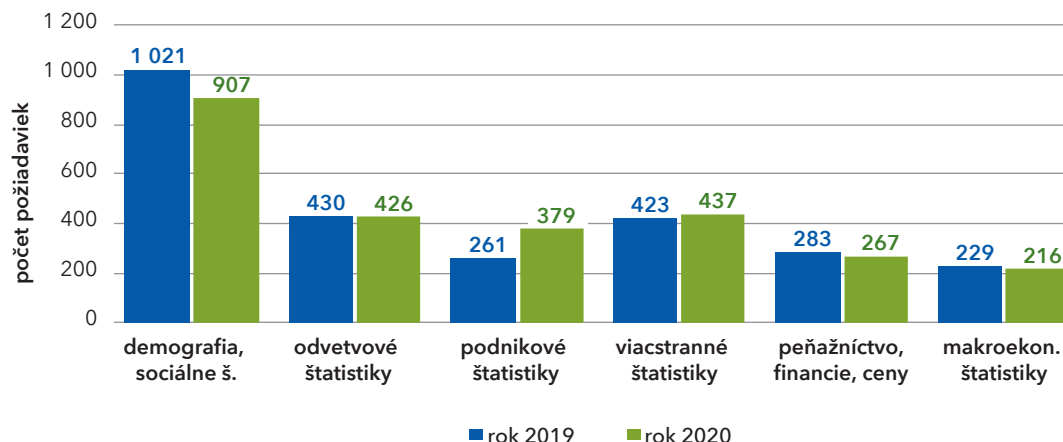
Náročnejšie požiadavky, ktoré si vyžiadali spracovanie v odborných útvaroch ŠÚ SR, tvorili takmer tretinu všetkých žiadostí (31,5 %). K najpočetnejším patrili žiadosti z tematických okruhov demografia a sociálne štatistiky, viacstranné a odvetvové štatistiky. K náročným požiadavkám zákazníkov patrili aj žiadosti o poskytnutie anonymizovaných mikroúdajov pre vedecké účely. V roku 2020 úrad uzatvoril s inštitúciami z vedeckej a akademickej obce 16 zmlúv na poskytnutie mikroúdajov. Pracoviská ŠÚ SR v krajoch vybavili spolu 802

požiadaviek na štatistické informácie, pričom najviac z nich bolo od zástupcov samosprávy a štátnej správy (41,6 %), ďalej od skupiny podniky, asociácie, združenia a odbory (18,9 %). Najžiadanejšími boli údaje z oblasti demografie a sociálnych štatistik.

V rámci služieb zákazníkom úrad poskytoval pomoc záujemcom, ktorí hľadali európske štatistické údaje a informácie prostredníctvom Centra podpory používateľom európskej štatistiky zriadeného v ústredí ŠÚ SR. Centrum je súčasťou medzinárodnej siete European Statistical Data Support (ESDS). Používateľom bola poskytovaná podpora formou navigácie na internetových stránkach Eurostatu.

Publikačnú činnosť ŠÚ SR zabezpečoval v súlade s Edičným programom na rok 2020. Úrad vydal v priebehu roka celkom 69 titulov v mesačnej, štvrťročnej, polročnej a ročnej periodicite. Nad rámec Edičného programu boli vydané 2 publikácie. V anglickom jazyku bolo vydaných 48 publikácií. Medzi ťažiskové publikácie patrili: Štatistická ročenka SR 2020, Štatistická ročenka regiónov 2019, Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR a Správa o hospodárskom vývoji v krajoch SR. V nadväznosti na stanovené strategické ciele sa úrad zameriaval počas roka na tvorbu produktov s pridanou hodnotou. Patrili k nim napr. Slovenská republika v číslach 2020, Krajské mestá z pohľadu kvality života, Rodová rovnosť 2020. K ďalším zaujímavým publikáciám patrili Štatistika v súvislostiach – Hlavné trendy vývoja plodnosti v SR v roku 2019 a Krajské mesto Košice 2019. Všetky publikácie boli zverejnené na internetovom portáli ŠÚ SR.

Počet vybavených požiadaviek v ústredí ŠÚ SR

Zákazníkom bola k dispozícii knižnica úradu, ktorej služby využilo v priebehu roka 108 čitateľov (zamestnancov úradu a externých návštevníkov). V roku 2020 pribudlo do fondu knižnice 359 nových zväzkov, z toho 299 tvorili nové publikácie úradu. Zaevidovaných bolo 60 výpožičiek. Knižnica ŠÚ SR objednala a evidovala 6 titulov dennej tlače, 4 online prístupy k odbornej literatúre a 10 titulov časopisov. Na nákup odbornej literatúry, predplatné denníkov a časopisov bolo vynaložených takmer 8 tis. euro.

Úrad v priebehu roka pravidelne aktualizoval a rozširoval obsah informácií na internetovom portáli. Do stránok štatistických tém pribudla Štatistika pre začiatočníkov, API Otvorené údaje ŠÚ SR, Slovensko si pripomína Svetový deň štatistiky 2020 a iné. API Otvorené údaje ŠÚ SR je novou aplikáciou úradu, aplikačné programové rozhranie (API) poskytujúce prístup k údajom z vybraných tabuliek dostupných v databáze DATAcube.. Ide o nástroj určený predovšetkým pre vývojárov a dátových analytikov, ktorí potrebujú údaje v strojovo spracovateľnej forme. Tie sú dostupné vo formátoch JSON-stat, CSV, XML, XLSX a ODS.

Na portáli úradu bola zverejnená slovenská verzia digitálnej publikácie Kľúčové údaje o Európe, ktorá prináša rýchly a interaktívny prehľad o živote v jednotlivých európskych krajinách a umožňuje ich vzájomne porovnávať. Do prezentácie výsledkov volieb Národnej rady Slovenskej republiky 2020 boli v rámci novej obsahovej štruktúry poskytovaných informácií doplnené nové interaktívne prvky vrátane interaktívnej vizualizácie volebných údajov. Do katalógu publikácií, ktorý v súčasnosti zahŕňa takmer 2 989 elektronických publikácií, v roku 2020 pribudlo 217 nových publikácií s rôznou periodicitou.

V roku 2020 internetový portál navštívilo 1 515 905 používateľov (oproti roku 2019 návštevnosť vzrástla o 15,8 %). Používatelia si počas roka zobrazili celkovo 6 895 859 web stránok (počet zobrazení oproti roku 2019 vzrástol o 11 %). Z hľadiska obsahu sa používatelia zaujímali najmä o informácie z registra organizácií, elektronický zber údajov, databázy, štatistiky podľa jednotlivých okruhov, číselníky, klasifikácie, vzory štatistických formulárov a databázu DATAcube..

Verejná databáza DATAcube. obsahuje 1 223 dátových kociek za ukazovatele hospodárske-

ho a sociálneho vývoja. Počas roka ju navštívilo 122 129 používateľov (o 19,8 % viac ako v roku 2019), ktorí si zobrazili 821 656 dátových kociek. Používatelia sa zaujímali najmä o ukazovatele z oblasti obyvateľstva a migrácie, národných účtov, trhu práce a príjmov a spotreby. Databáza STATdat. zahŕňa 484 tabuľkových reportov, navštívilo ju 333 234 zákazníkov, ktorí uskutočnili spolu 1 799 397 zobrazení dátových reportov. Najvyšší záujem bol o ukazovatele spotrebiteľských cien, cien produkčných štatistik, obyvateľstva a migrácie, nákladov práce a národných účtov.

V priebehu roka úrad zverejnil v súlade s akčným plánom Iniciatívy pre otvorené vládnutie na portáli otvorených údajov <https://data.gov.sk/> 20 nových datasetov. S celkovým počtom 734 zverejnených datasetov v roku 2020 (čo predstavuje 31 % zo všetkých 2 341 publikovaných datasetov za inštitúcie štátnej správy) ŠÚ SR zostáva naďalej lídrom v poskytovaní datasetov.

V rámci medzinárodného hodnotenia Open Data Inventory (ODIN) zameraného na dostupnosť a otvorenosť štatistických údajov, ktorý realizovala nezávislá spoločnosť Open Data Watch (ODW), sa ŠÚ SR v roku 2020 umiestnil na 10. mieste zo 187 monitorovaných krajín.

Prínosom pri získavaní spätnej väzby o potrebách a očakávaníach používateľov je prieskum spokojnosti zákazníkov s produktmi a službami ŠÚ SR, ktorý úrad pravidelne realizuje prostredníctvom elektronického dotazníka. V roku 2020 bol vykonaný už šiesty prieskum. Hlavným zámerom bolo zistiť spokojnosť zákazníkov a získať názory respondentov na

jednotlivé druhy produktov a služby ŠÚ SR. Z prieskumu vyplynulo, že celková priemerná miera spokojnosti dosiahla hodnotu 74,7 bodu, čo predstavuje najvyššie hodnotenie od začiatku sledovania, od roku 2009. Na základe 32 hodnotených kritérií (produktov a služieb) za najsilnejšiu stránku úradu možno naďalej považovať služby, a to ústretovosť zamestnancov pri poskytovaní služieb, ich odbornú spôsobilosť, úroveň informačných a konzultačných služieb, ako aj rýchlosť pri vybavovaní požiadaviek zákazníkov. Nižšia spokojnosť respondentov bola s dostupnosťou hľadaných informácií a produktov, databázou DATAcube., vizualizačnými prvkami a infografikou na portáli úradu. Podnety respondentov získané v rámci prieskumu budú, v rámci možností úradu, zohľadnené pri tvorbe a šírení produktov a poskytovaní služieb zákazníkom.

Okrem spomenutého prieskumu úrad realizoval prvýkrát online prieskum spokojnosti zákazníkov s internetovou stránkou ŠÚ SR prostredníctvom dotazníka, ktorý bol zverejnený na domovskej stránke úradu. Z analýzy výsledkov prieskumu vyplynulo, že celkovú spokojnosť s internetovou stránkou úradu vyjadrilo 48,8 % respondentov. Pri hodnotení spokojnosti so stránkou podľa vybraných kritérií respondenti vyjadrili najvyššiu spokojnosť s grafickou úpravou, orientáciou na stránke a jej prehľadnosťou, ako aj s rýchlosťou načítavania obsahu. Nižšie hodnotené boli dostupnosť hľadaných informácií a nástroje na vyhľadávanie údajov na stránke. Odporúčania a návrhy na zlepšenie od respondentov, ktoré vyplynuli z prieskumu poukázali na potrebu modernizácie internetovej stránky ŠÚ SR.

Vydávame časopis

Slovenská štatistika a demografia

Rok 2020 sa stal jubilejným 30. ročníkom vedeckého časopisu Slovenská štatistika a demografia, ktorý ŠÚ SR vydáva od roku 1991.

Jednotlivé články časopisu poskytovali počas tridsiatich rokov odbornej i laickej verejnosti informácie z rôznych oblastí štatistiky, pričom poukazovali na vhodnosť používania štatistických a demografických metód a postupov, propagovali význam slovenskej štatistiky, podporovali rozvoj štatistickej teórie a jej prepojenie s praxou, prezentovali demografické metódy a postupy, informovali o podujatiach z oblasti štatistiky a demografie.

Rozsiahla publikačná činnosť slovenských i zahraničných autorov je obsiahnutá v 115 číslach časopisu. Publikovaných bolo viac ako 530 odborných článkov a takmer 360 príspevkov informatívneho charakteru. V redakčnej rade časopisu doposiaľ pôsobilo 31 členov, na poste výkonnej redaktorky 5 osôb. Od roku 2016 redakcia spolupracuje so 6 zahraničnými poradcami.

Redakcia pripravuje aktuálne demografické a štatistické témy a pokračuje v aktivitách smerujúcich k pozitívnemu vnímaniu časopisu verejnosťou. Príležitosť dostávajú aj noví autori prezentujúci zaujímavé výsledky vedeckého úsilia, ktoré vznikli s využitím štatistických metód a postupov. Monotematickým číslom roka 2020 sa stalo tretie číslo zamerané na

vybrané viacrozmerné štatistické metódy a ich aplikácie. Autorky a autori vedeckých článkov metodicky opísali a ukázali, ako treba v praxi pristupovať k hodnoteniu zložitých javov.

Ďakujeme všetkým prispievateľom do časopisu, bývalým a súčasným členom redakčnej rady a zahraničným poradcám, recenzentom, čitateľom, priaznivcom a podporovateľom časopisu za ich priazeň.

Medzinárodné aktivity

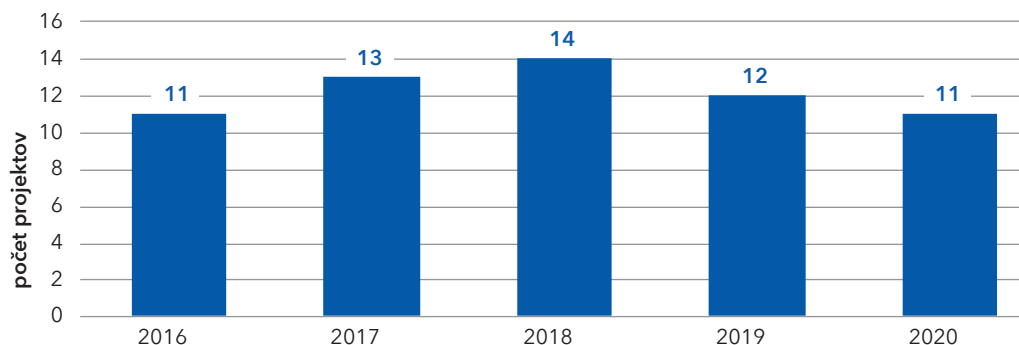
V roku 2020 celosvetová nepriaznivá pandemická situácia ovplyvnila aj pôsobenie ŠÚ SR v oblasti európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce. V začiatkovej fáze pandémie ŠÚ SR aktívne komunikoval so svojimi partnermi z iných štatistických úradov v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS). Išlo najmä o zbieranie skúseností z iných krajín, týkajúcich sa manažovania krízy spojenej s Covid-19. V spolupráci s nemeckým štatistickým úradom sa podarilo vytvoriť prehľadnú tabuľku s opatreniami (obnovovala sa spravidla každé 2 týždne v závislosti od pandemickej situácie), ktoré jednotlivé krajiny zaviedli. Výmena a zdieľanie skúseností slúžili ako nástroj na vypracovanie dokumentu o inter-nom krízovom riadení ŠÚ SR, ktorým bolo poverené oddelenie európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce. Oddelenie sa taktiež aktívne podieľalo na formovaní pracovnej skupiny (tzv. task force) pre strategickú komunikáciu. Po počiatkovom formovaní pracovnej skupiny a niekoľkých online stretnutiach s ďalšími participujúcimi krajinami v priebehu apríla až augusta 2020 sa manažovanie strategickej komunikácie ŠÚ SR presunulo od septembra 2020 do oddelenia komunikácie.

Vzhľadom na mimoriadnu pandemickú situáciu a s ňou súvisiace opatrenia sa zahraničné pracovné cesty na ŠÚ SR realizovali iba do začiatku marca 2020. V tomto období sa uskutočnilo 12 ciest, čo predstavuje 15 indi-

viduálnych vycestovaní. Medzi najvýznamnejšie akcie na najvyššej úrovni, ktoré sa uskutočnili vo februári, patrili zasadnutia Výboru pre Európsky štatistický systém (ESSC) a Štatistickej komisie OSN.

Medzinárodné aktivity sa následne presunuli do virtuálneho priestoru. Uskutočňovali sa vo forme virtuálnych stretnutí a zasadnutí a boli zamerané predovšetkým na spoluprácu v rámci EŠS. Organizovalo ich generálne riaditeľstvo Európskej komisie zodpovedné za štatistiku – Eurostat. Išlo predovšetkým o zasadnutia pracovných skupín a výborov na úrovni expertov, ktoré zodpovedajú za implementáciu EÚ legislatívy a užších pracovných skupín (tzv. task force), ktorých úlohou je vývoj novej metodiky a nástrojov. Riadiaci zamestnanci úradu sa zúčastňovali stretnutí riaditeľských skupín a riadiacich výborov. V priebehu roka 2020 sa zástupca ŠÚ SR pravidelne zúčastňoval virtuálnych stretnutí Výboru EK pre prevenciu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (CPMLTF), ktorý sa zaoberá projektom prepojenia údajov o konečných užívateľoch výhod medzi krajinami EÚ. Zamestnanci ŠÚ SR sa aktívne zúčastňovali aj virtuálnych akcií, ktoré boli organizované inými medzinárodnými organizáciami, predovšetkým OECD a EHK OSN.

Počet nových projektov podľa rokov

Predseda ŠÚ SR, ako jeho najvyšší predstaviteľ, zastupoval úrad na zasadnutiach Výboru pre EŠS, ako aj na ad hoc stretnutiach najvyšších predstaviteľov štatistických úradov v EŠS, ktoré boli zamerané na komunikáciu a riadenie EŠS v čase krízy, na spoločné riešenia v oblasti európskej štatistiky počas pandémie Covid-19, ako aj na výmenu skúseností v boji proti pandémie Covid-19 v jednotlivých štátoch EŠS. Aktéri EŠS diskutovali aj o možnosti vzniku nových experimentálnych štatistik a rôznych iniciatív v oblasti štatistiky a bol vytvorený informačný panel hospodárskeho a sociálneho oživenia počas pandémie Covid-19 v EŠS. V novembri sa konala digitálna konferencia na tému Ponaučenie z krízy Covid-19, ktorú zorganizovalo nemecké predsedníctvo Rady EÚ.

Na pravidelných rokovaníach organizovaných Eurostatom na úrovni Výboru pre EŠS a Partnerskej skupiny rezonovali v roku 2020 viaceré zaujímavé témy, napr. celková metodika pre ďalšie kolo peer review a aktuálny stav pri príprave 3. kola peer review, stanovenie priorít v EŠS, Viacročný akčný plán EŠP 2021 - 2027, plán na vytvorenie siete úradníkov pre ochranu údajov v členských štátoch, revízia legislatívnych pravidiel vzťahujúcich sa

k poľnohospodárskej štatistike po roku 2020, implementácia Vízie EŠS 2020, mandát a fungovanie pracovnej skupiny pre strategickú komunikáciu, aktivity umožňujúce využívanie údajov vlastnených súkromnými spoločnosťami pre účely oficiálnej štatistiky, príprava konferencie DGINS o pozorovaní Zeme v oficiálnej štatistike (ktorá sa presunula na rok 2021), dopady Európskej zelenej dohody na európsku štatistiku, aktualizácia SNA a BPM, ale aj témy vyplývajúce z pandémie Covid-19, ako napr. zabezpečenie porovnateľnosti a metodologickej spoľahlivosti európskej štatistiky počas pandémie, dôležitosť európskej štatistiky v boji proti dopadom pandémie, možné dopady pandémie na ďalšie kolo poľnohospodárskeho cenzu a sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2021.

V oblasti legislatívy bolo v júli 2020 prijaté vykonávacie nariadenie EP a Rady EÚ stanovujúce technické špecifikácie, podrobnosti štruktúry požiadaviek a prenosu údajov, vyplývajúce z nového nariadenia o európskych podnikových štatistikách, s účinnosťou od 1. 1. 2021. V októbri 2020 bolo prijaté vykonávacie nariadenie Komisie, ktorým sa stanovuje štruktúra a detaily popisu zdrojov a metód

na tvorbu agregátov hrubého národného dôchodku a ich zložiek v súlade s Európskym systémom účtov (ESA) 2010. Ako súčasť nariadenia o Programe pre jednotný trh bol schválený Európsky štatistický program na roky 2021 – 2027 (EŠP), SR návrh vo všeobecnosti podporovala. Ciele tohto viacročného programu prispievajú k plneniu politík Únie a sú zamerané aj na rozvoj štatistík, ktoré podporia, napr. Európsku zelenú dohodu, Stratégiu EÚ v oblasti plastov, štatistiku týkajúcu sa klímy, využitie výhod v oblasti revolúcie dát a prechod na dôveryhodné inteligentné štatistiky. V roku 2021 budú pokračovať práce na pripomienkovaní prebiehajúcej revízie legislatívnych pravidiel vzťahujúcich sa k spoločnej poľnohospodárskej štatistike.

V druhej polovici roka pokračovala aj spolupráca ŠÚ SR v rámci krajín Vyšehradskej skupiny pod vedením poľského predsedníctva, avšak, vzhľadom na pandémiu, len vo forme virtuálneho stretnutia pri príležitosti podpísania memoranda porozumenia o vzájomnej spolupráci v oblasti štatistiky medzi štatistickými úradmi krajín V4. Na stretnutí boli prediskutované a prioritizované jednotlivé body memoranda, ktoré zahŕňa najdôležitejšie okruhy tém pre vybrané oblasti štatistiky, v ktorých budú krajiny V4 spolupracovať v roku 2021. Cieľom spolupráce je dosiahnutie metodických a kvalitatívnych zlepšení pri tvorbe štatistík, výmena poznatkov a skúseností v identifikovaných oblastiach a vydávanie spoločných publikácií. Prioritami budú oblasti sociálnej štatistiky a štatistiky zahraničného obchodu, cezhraničnej štatistiky a oblasť globálnych hodnotových reťazcov.

V roku 2020 sa úrad prihlásil do 11 nových grantových projektov spolufinancovaných z EÚ, ktorých cieľom je zavádzanie nových štatistických nástrojov a metód. Spolu s projektmi z predchádzajúceho obdobia ich v priebehu roka implementoval celkovo 30.

ŠÚ SR bol oslovený francúzskou agentúrou ExpertiseFrance, aby sa stal členom konzorcia uchádzajúceho sa o pridelenie rozsiahleho multilaterálneho projektu financovaného Európskou komisiou z programu IPA, ktorého cieľom je rozvoj štatistického systému v krajinách uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ. Projekt zahŕňa všetky štatistické oblasti a je plánovaný na 3 roky. Ďalšími členmi konzorcia boli štatistické úrady Francúzska, Poľska, Maďarska a Slovinska. Príprava podkladov pre vypracovanie žiadosti o pridelenie projektu bola odborné a administratívne veľmi náročná. Konzorcium sa dostalo do najužšieho výberu, ale napokon skončilo na druhom mieste. Skúsenosti získané pri príprave projektu budú využité v budúcnosti v prípade uchádzania sa o ďalšie projekty zamerané na poskytovanie rozvojovej pomoci.

14 Ľudské zdroje

15 Informačné systémy
a informačno-komunikačné technológie

16 Finančné výsledky

17 Priority 2021

18 Organizačná štruktúra 2020

Ľudské zdroje

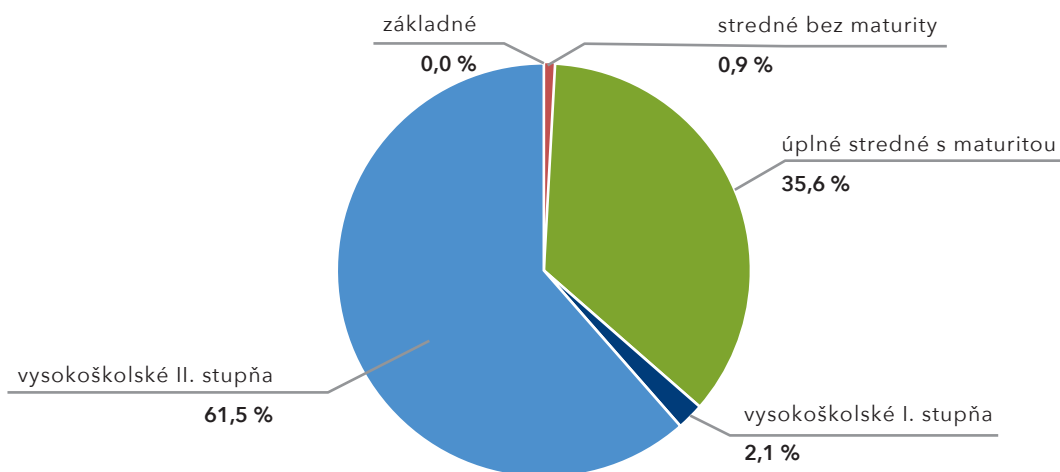
V roku 2020 pracovalo na ŠÚ SR 828 zamestnancov (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 312,5 zamestnancov a na krajských pracoviskách úradu (vrátane Sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici) 515,5 zamestnancov. V štátnom rozpočte pre kapitolu ŠÚ SR bol stanovený limit počtu zamestnancov 863, pričom 37 miest bolo určených na plnenie špecifických úloh na úseku SODB 2021 (18 na ústredí a 19 na pracoviskách ŠÚ SR a Sekcii zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici).

Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2020 znázorňujú grafy.

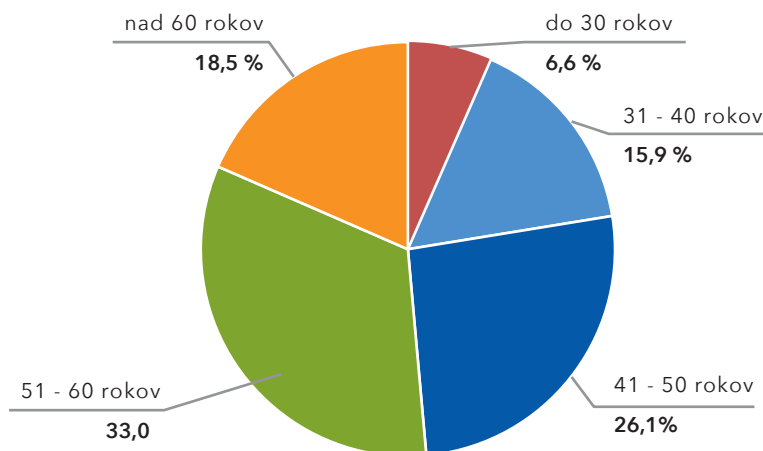
Na úrade pracovalo 78,8 % žien a 21,2 % mužov. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 127 zamestnancov, z toho bolo 68,0 % žien a 32,0 % mužov.

Na rok 2020 mal ŠÚ SR k dispozícii 14 761 477 EUR rozpočtových mzdových prostriedkov (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB 2021 a voľby do NR SR). Za obdobie január až december 2020 vznikla potreba 14 760 000 EUR, z čoho vyplýva,

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Veková štruktúra zamestnancov

že limit záväzného ukazovateľa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2020 bol dodržaný.

V júli 2020 Ministerstvo financií SR oznámilo ŠÚ SR návrh limitu príjmov a výdavkov na roky 2021 až 2023, ktorým prišlo k zníženiu objemu mzdových prostriedkov a počtu zamestnancov. Z uvedeného dôvodu bolo nevyhnutné v roku 2020 pristúpiť k zmenám v organizačnej štruktúre a úprave počtu zamestnancov jednotlivých útvarov ŠÚ SR. Z dôvodu organizačných zmien bolo v roku 2020 zrušených celkom 82 miest.

Vzdelávanie zamestnancov úradu vychádzalo zo schváleného dokumentu Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2020. Zamestnanci absolvovali vzdelávacie podujatia v oblastiach:

- adaptačného vzdelávania,
- manažérskeho vzdelávania,
- vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj,

- odborného vzdelávania,
- ďalšieho odborného vzdelávania,
- informačných technológií a
- jazykového vzdelávania.

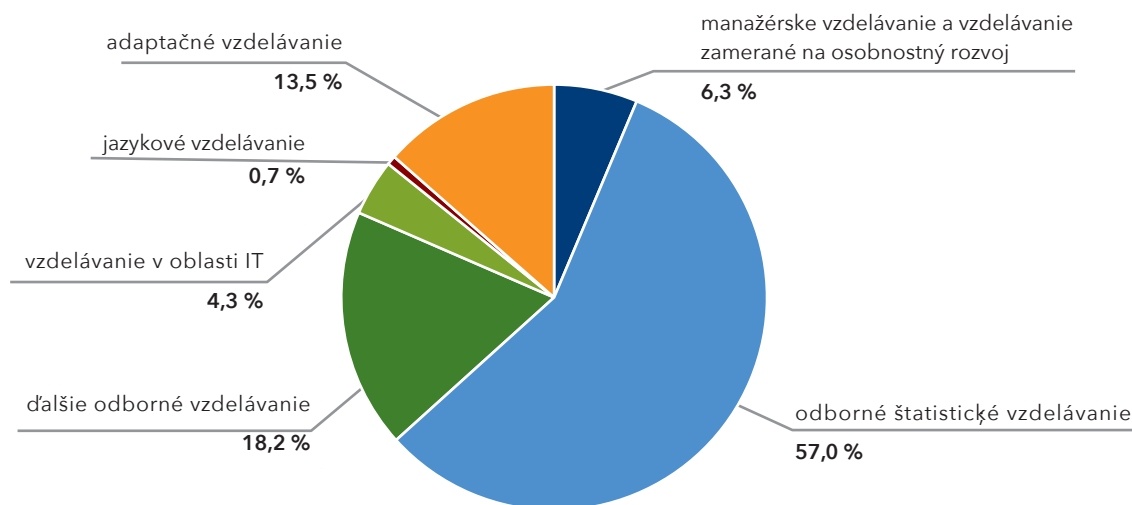
Podiel jednotlivých druhov vzdelávania v roku 2020 znázorňuje graf.

Realizáciu vzdelávania zásadným spôsobom ovplyvnila komplikovaná situácia v súvislosti s prísnyimi obmedzujúcimi opatreniami, ktoré vyvolala celosvetová pandémia ochorenia Covid-19. Väčšina vzdelávacích podujatí od marca 2020 sa uskutočňovala dištančne formou webinárov, videokonferencií alebo riadeným samoštúdiom.

Okruh vzdelávacích podujatí bol priebežne dopĺňaný o ďalšie požiadavky na vzdelávanie, ktoré operatívne predkladali jednotlivé organizačné útvary.

V oblasti odborného vzdelávania boli podujatia prioritne zamerané na rozvoj spôsobilostí

Vzdelávanie

zamestnancov súvisiacich so zabezpečením zberu, spracovania, analýzy a diseminácie štatistických informácií zo štatistických zisťovaní alebo z administratívnych zdrojov údajov, z komplexnej prípravy Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2021, z prípravy a spracovania výsledkov volieb do Národnej rady SR a z realizácie kurzov a školení v rámci projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe.

Zamestnanci úradu sa zúčastnili alebo dištančne absolvovali spolu 31 vzdelávacích podujatí (medzinárodné konferencie s edukačným charakterom, workshopy a on-line kurzy), prostredníctvom ktorých si rozvíjali potrebné odborné spôsobilosti a vymieňali svoje skúsenosti a poznatky s ostatnými účastníkmi podujatí. Napriek komplikovanej situácii sa špecialisti úradu zúčastnili aj na viacerých odborných on-line kurzoch v rámci programu European Statistical Training Programme.

V oblasti ďalšieho odborného vzdelávania zamestnanci priebežne absolvovali podujatia, týkajúce sa predovšetkým zmien v legislatíve, riadenia štátnej služby, miezd a odmeňovania zamestnancov, ochrany osobných údajov, kontroly, auditu, financií, rozpočtu a verejného obstarávania.

Jazykové vzdelávanie sa realizovalo prostredníctvom piatich skupinových polintenzívnych jazykových kurzov v anglickom jazyku, ale len v prvom štvrtroku 2020.

V minulom roku sa uskutočnilo spolu 725 vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 3 800 účastníkov. Na vzdelávanie v roku 2020 úrad vynaložil finančné prostriedky vo výške 16 645 EUR.

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

V rámci napĺňania cieľov Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (NKIVS) ŠÚ SR piaty rok realizuje zber štatistických údajov elektronickou formou, ktorá zvýšila návratnosť a kvalitu dát aj vďaka predvypĺňaniu údajov a kontrolám implementovaným v elektronických formulároch. ŠÚ SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS).

V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ) ŠÚ SR naďalej rozširuje množstvo využívaných administratívnych zdrojov, ktoré nahrádzajú údaje pôvodne získavané od SJ, alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ zavádzaním nových technológií.

ŠÚ SR sa v rámci plnenia úloh ustanovených zákonom podieľa na aplikácii zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu. Zákon o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní a odhaľovaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Jeho hlavným cieľom je zabráňovať tzv. praniu

špinavých peňazí. V súlade s ustanoveniami uvedeného zákona, ktoré nadobudli účinnosť od 1. novembra 2018, ŠÚ SR je povinný priebežne viesť aktuálne identifikačné údaje o konečných užívateľoch výhod v Registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO)

a súčasne ich poskytovať orgánom verejnej moci a povinným osobám pri vykonávaní základnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Podľa § 7a zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci v znení neskorších predpisov, ŠÚ SR poskytuje od 1. novembra 2018 z RPO údaje o konečných užívateľoch výhod v elektronickej podobe a automatizovaným spôsobom povinným osobám podľa § 5 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zriadenie prístupu pre vyššie uvedené povinné osoby je možné na základe žiadosti, ktorá je prístupná po prihlásení prostredníctvom eID v mene povinnej osoby cez ÚPVS www.slovensko.sk, alebo portál ŠÚ SR <https://rpo.statistics.sk>.

Rozbehol sa projekt Jednotného informačného systému Štatistického úradu SR (JISSU) nadväzujúci na výstupy a odporúčania

projektu reformy zberu a spracovania štatistických údajov, ktorý má adresovať požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následné zjednotenie smerom k povinným osobám štatistického zisťovania, ktoré umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami, ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov v Národnom štatistickom systéme.

Úspešne bol v roku 2020 ukončený proces certifikácie systému manažérstva informačnej bezpečnosti podľa ISO/IEC 27001:2013, ktorý potvrdil výsledky predchádzajúceho auditu bezpečnosti vykonaného spoločnosťou PWC poverenou Eurostatom, ako podmienky pre ďalšie kroky k spoločným projektom pre bezpečnosť IT a plánu udeľovania grantov. Cieľom do budúcnosti bude realizovať implementáciu bezpečnostnej platformy, a tým zabezpečiť veľmi vysokú úroveň bezpečnosti počas prenosu, správy a uchovávaní dôverných štatistických informácií, a to automatizáciou všetkých týchto činností tak, aby sa vylúčili ich akékoľvek prevádzkové riziká. V rámci tejto automatizácie je možné súčasne overiť kvalitu a štruktúru údajov. Veľmi dôležitým prínosom je aj minimalizácia opakujúcich sa ľudských úloh a uvoľnenie kapacity pre ďalšie dôležitejšie činnosti.

Počas roku 2020 boli v rámci ŠÚ SR zrealizované zásadné organizačné zmeny súvisiace so zefektívnením práce sekcie a zmeny existujúcej infraštruktúry a aplikačnej výbavy, potrebnej tak pre zabezpečenia úloh v súvislosti s pripravovanými a realizovanými projektmi financovanými z prostriedkov

európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v prostredí ŠÚ SR, ako aj s platnými systémovými dokumentmi a metodickými pokynmi Centrálného koordinačného orgánu, riadiacimi a metodickými dokumentmi riadiaceho a sprostredkovateľského orgánu, ustanoveniami Vyhlášky č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov, ako aj ďalšími relevantnými metodickými dokumentmi a legislatívnymi pravidlami.

Stratégia podpory rozvoja informačnej spoločnosti v rámci ŠÚ SR je zameraná na investovanie do rozvoja elektronických služieb pre občanov a podnikateľov a na zvýšenie dostupnosti údajov verejnej správy prostredníctvom otvorených dát. Zároveň má byť prostriedkami IKT podporená prebiehajúca reforma verejnej správy vrátane ďalšieho rozširovania využitia vládneho cloudu a zmodernizovania komunikačnej platformy úradu.

Finančné výsledky

Pre kapitolu Štatistický úrad SR boli zákonom č. 468/2019 Z. z. o štátnom rozpočte schválené výdavky vo výške 51 648 343 eur (z toho 24 458 290 eur na Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021) a 1 979 700 eur na voľby do Národnej rady SR). V priebehu roka 2020 bol rozpočet úradu upravený 37 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 61 841 167,80 eur. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky z predchádzajúcich rokov – 5 799 848 eur, o prostriedky určené na financovanie nákladov spojených s prechodom ŠÚ SR do vládneho cloudu - 600 000 eur, na zabezpečenie plnenia požiadaviek vyplývajúcich z legislatívy EÚ a SR - 1 850 000 eur, na financovanie komunikačnej a propagačnej kampane v rámci SODB 2021 - 1 mil. eur, na sanáciu výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením Covid-19 - 119 000 eur, na posilnenie IT bezpečnosti pre prácu z domu - 200 000 eur, na realizáciu prieskumov súvisiacich s tvorbou a napĺňaním Satelitného účtu cestovného ruchu - 147 270 eur, na financovanie odchodného a odstupného v súvislosti s realizáciou procesu znižovania počtu zamestnancov - 357 000 eur a na alikvotnú časť nájmu a úhradu nákladov v súvislosti s presťahovaním vybraných pracovísk ŠÚ SR - 289 000 eur. Ďalšie úpravy sa týkali viazania limitu kapitálových výdavkov v zmysle Centrálnnej dohody na poskytnutie licencií a produktov Oracle - 734 486 eur a viazania kapitálových výdavkov - 318 232 eur a prostriedkov Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu - 63 261

eur s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku. Ďalšími rozpočtovými opatreniami bol navýšený limit bežných výdavkov o prostriedky Európskej únie a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu v celkovej výške 882 627,80 eur určených na riešenie projektov v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa – Prioritná os 1.

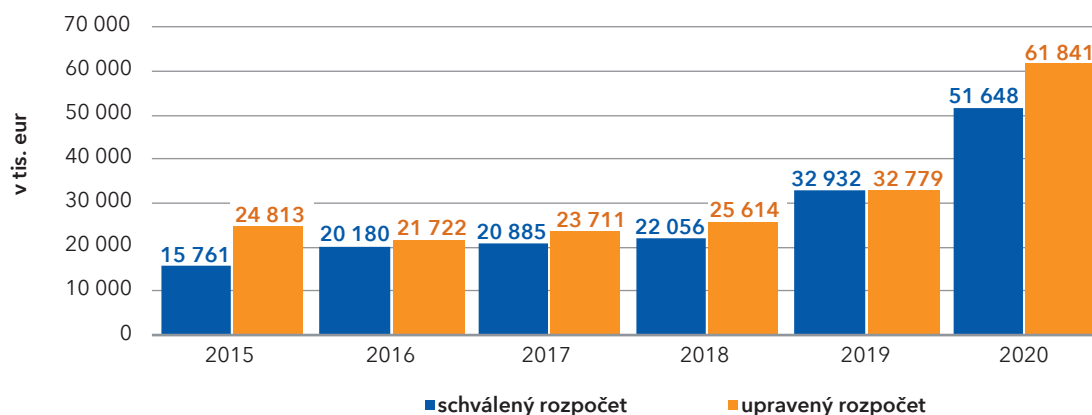
Na rok 2020 bol ŠÚ SR schválený záväzný ukazovateľ - limit príjmov vo výške 120 000 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli plnenie 187 719 eur.

Upravený rozpočet výdavkov 61 841 167,80 eur bol čerpaný vo výške 61 652 683 eur – na 99,7 % (z toho prostriedky Európskej únie 646 737,46 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) 235 890,34 eur, ktoré spolu činia 882 627,80 eur).

Upravený rozpočet na mzdy, platy 14 581 704 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie k nim zo ŠR v celkovej sume 179 772 eur) bol čerpaný vo výške 14 580 228 eur, z toho 599 972 eur na voľby do Národnej rady SR (ďalej len „NR SR“) a 712 829 eur na SODB 2021.

Na platby poistného a príspevku do poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ, bolo použitých 5 607 290 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 72 350 eur), z toho 278 691 eur z prostriedkov na voľby do NR SR a 293 412 eur z prostriedkov určených na SODB 2021.

Porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

Na tovary a služby bolo celkom použitých 13 425 791 eur (bez prostriedkov EÚ a prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR v celkovej sume 630 006 eur), z toho 640 999 eur z prostriedkov na voľby do NR SR, 1 930 639 eur z prostriedkov na SODB 2021 a 7 717 392 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 2 129 999 eur bolo čerpaných na SODB - IT). Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 3 136 760 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, prídely do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na energie a telekomunikácie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov. Časť prostriedkov v sume 118 850 eur bola použitá na výdavky súvisiace s opatreniami proti šíreniu ochorenia Covid-19.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 12 707 503 eur, z toho 1 020 230 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT a 11 135 936 eur pre obce na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v rámci prvej etapy SODB 2021 – sčítanie domov a bytov, ktorá sa realizovala v roku 2020.

Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky. Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 14 449 243 eur, z toho 14 166 507 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu (z toho 11 207 650 eur bolo čerpaných na SODB-IT) a 120 068 eur na nákup osobných automobilov z prostriedkov určených na SODB 2021. Prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 162 669 eur boli použité na nákup osobných automobilov, prevádzkových strojov a zariadení a rekonštrukciu a modernizáciu stavieb. Časť prostriedkov určených na informačné technológie v sume 200 000 eur bola použitá na posilnenie IT bezpečnosti pre prácu z domu v súvislosti s pandemiou ochorenia Covid-19.

Osobitné druhy výdavkov

Voľby do Národnej rady SR

Na voľby v roku 2020 bolo použitých celkom 1 519 663 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie – Voľby-IT v celkovej sume 459 999 eur). Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov volieb. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiállové zabezpečenie odborných suma-

rizačných útvarov, telekomunikačné služby, všeobecný materiál a dohody o vykonaní prác.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
Prostriedky v objeme 14 194 670 eur (bez prostriedkov určených na informačné technológie - SODB-IT v celkovej sume 13 337 649 eur) boli použité na mzdy a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov dočasne prijatých na plnenie úloh pri príprave a realizácii SODB 2021, pre obce na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v rámci realizácie prvej etapy SODB 2021, a to sčítanie domov a bytov, na komunikačnú a propagačnú kampaň, na úhradu dohôd a režijné výdavky.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – ŠÚ SR
Na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu bolo použitých 22 106 619 eur, v tom na tovary a služby 7 717 392 eur, na transfer pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT 222 720 eur a kapitálové výdavky 14 166 507 eur. Výdavky boli čerpané na zaisťovanie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov Elektronické služby a Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov, na zabezpečenie informačných technológií pre spracovanie výsledkov volieb a pre prípravu SODB 2021, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

Operačný program Efektívna verejná správa – Prioritná os 1
Na financovanie Operačného programu Efektívna verejná správa – Prioritná os 1 boli použité prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na spolufi-

nancovanie spoločných programov SR a EÚ v celkovom objeme 882 627,80 eur. V tom prostriedky Európskej únie 646 737,46 eur a prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie 235 890,34 eur. V rámci uvedeného programu boli prostriedky určené na riešenie troch projektov: Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe (819 920,51 eur), Kvalitnejšie verejné politiky prostredníctvom lepšieho poznania občianskej spoločnosti (13 650,66 eur) a Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy (49 056,63 eur). Väčšia časť prostriedkov v objeme 628 801,62 eur bola použitá v súlade s ich účelovým určením na tovary a služby v rámci projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe (a to na návrh funkčných a nefunkčných požiadaviek pre jednotný IS na získanie a vyhodnocovanie štatistických údajov v Národnom štatistickom systéme, testovanie vytvorenej procesnej dokumentácie, návrh na úpravu regulácie a školenia pracovníkov) a časť v objeme 253 826,18 eur na refundáciu osobných nákladov pracovníkov podieľajúcich sa na prácach v rámci uvedených projektov.

Samostatné účty

V roku 2020 ŠÚ SR získal bežné zahraničné granty na samostatný účet grantov programov EÚ v objeme 887 377 eur v zmysle § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou, s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Prostriedky boli čerpané vo výške 542 590 eur a použité najmä na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov podieľajúcich sa na prácach EÚ projektov, ich materiálne a technické zabezpečenie a na úhradu odmien zamestnancov v mimopracovnom pomere.

Hodnotenie výsledkov hospodárenia a majetkovej pozície ŠÚ SR

Štatistický úrad SR eviduje k 31.12.2020 majetok v celkovej hodnote 28 220 614 eur. Z toho dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 18 228 000 eur, dlhodobý hmotný majetok v hodnote 6 447 451 eur, obežný majetok v hodnote 3 376 539 eur a náklady budúcich období v hodnote 168 624 eur.

ŠÚ SR v priebehu roka 2020 odpísal na základe rozhodnutia škodovej komisie premlčané a nevymožiteľné pohľadávky v celkovej hodnote 3 334 eur. K týmto pohľadávkam bola v účtovníctve vedená opravná položka vo výške 1 700 eur, ktorá bola na základe tejto skutočnosti zrušená. ŠÚ SR eviduje k 31.12.2020 pohľadávky v nulovej hodnote.

Závazky v celkovej výške 5 800 547 eur, ktoré ŠÚ SR vykazuje, pozostávajú:

1. Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 5 764 781 eur:

- neuhradené faktúry (321): 1 436 023 eur
- nevyfakturované dodávky (326): 1 830 892 eur
- zamestnanci (331): 1 278 170 eur
- zúčtovanie s org. SZ a ZP (336): 819 828 eur
- ostatné priame dane (342): 251 066 eur
- ostatné záväzky (325): 5 776 eur
- iné záväzky (379): 143 026 eur

Podstatnú časť záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane tvoria:

a) Neuhradené faktúry v r. 2020 (321) v celkovej čiastke 1 436 023 eur, z toho podstatnú časť tvoria:

- MICROCOMP – Computersystém s r.o. v celkovej hodnote 638 820 eur za podporu a rozvoj IŠIS
- Plaut Slovensko, s.r.o. v celkovej hodnote 361 548 eur za migráciu IS úradu do vládneho cloudu
- Gratex International, a.s. v hodnote 183 745 eur za dodávku komponentov pre dátové centrum ŠÚ SR na Lamačskej ceste 3/C
- IXPERTA s.r.o., organizačná zložka v hodnote 88 008 eur za dodávku firewallov pre dátové centrum ŠÚ SR na Lamačskej ceste 3/C
- BAUMAN stavby, s.r.o. v hodnote 63 824 eur za stavebné práce na zníženie energetickej náročnosti v budove v Bardejove v rámci OP – kvalita životného prostredia
- Vision IT Solutions, a. s. v hodnote 53 760 eur za funkčné rozšírenie platformy pre manažment a monitoring mobilných zariadení
- LeikTec a. s. v celkovej hodnote 44 347 eur za zabezpečenie funkčnosti RPO

b) Nevyfakturované dodávky (326) v celkovej čiastke 1 830 892 eur, z toho podstatnú časť tvoria:

- NextIT, s.r.o. v hodnote 508 932 eur za úpravy IS INTRASTAT
- Rackscale, s.r.o. v celkovej hodnote 321 480 eur za migráciu IS IVIS a RPO do vládneho cloudu
- Aliter Technologies, a.s. v celkovej hodnote 291 839 eur za podporu a údržbu činnosti dátových centier ŠÚ SR
- BSP SOFTWAREDISTRIBUTION a.s. v celkovej hodnote 157 920 eur za tvorbu a rozvoj softwarového diela ES SODB 2021
- MICROCOMP – Computersystém s r.o. v celkovej hodnote 146 520 eur za rozvoj IŠIS
- Vision IT Solutions, a. s. v hodnote 78 648

eur za úpravy IS IŠIS za súčasnej platformy na platformu ORACLE a APEX
- SOFTEC, spol. s r.o. v celkovej hodnote 73 394 eur za podporu INTRASTAT

Ostatné záväzky súvisia s nevyplatenými mzdami zamestnancom a odvodmi do poisťovní za december 2020.

2. Dlhodobé záväzky v celkovej výške 35 766 eur tvoria záväzky zo SF (472).

Náklady Štatistického úradu SR v roku 2020 dosiahli výšku 40 456 227 eur. Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady v celkovej výške 22 828 629 eur, v ktorých sú zahrnuté mzdy, dohody o vykonaní práce, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou najvyššou nákladovou položkou sú služby vo výške 12 525 379 eur, ktorá zahŕňa predovšetkým náklady na prevádzku, údržbu a opravy budov, prevádzku a zabezpečenie podpory informačných systémov úradu, náklady na zabezpečenie vybraných štatistických zisťovaní, na plnenie sociálnych záväzkov zamestnávateľa (soc. fond, strava), cestovné a náklady na ostatné služby. Ďalšou podstatnou nákladovou položkou sú odpisy, rezervy a opravné položky vo výške 2 256 569 eur. Postupné odpisovanie nehmotného a hmotného majetku je v zmysle platnej účtovnej legislatívy. Materiálové náklady a náklady na energie dosiahli výšku 2 571 305 eur.

Štatistický úrad za rok 2020 dosiahol výnosy vo výške 37 934 485 eur. Najvýznamnejšou

položkou, okrem výnosov z transferov zo ŠR vo výške 37 846 433 eur sú výnosy z tržieb za nájomné a ostatné prevádzkové činnosti vo výške 80 479 eur.

Štatistický úrad v roku 2020 dosiahol záporný hospodársky výsledok vo výške 2 521 742 eur.

Príspevková organizácia INFOSTAT

V roku 2020 INFOSTAT prijal od ŠÚ SR bežné transfery vo výške 1 020 230 eur. Finančné prostriedky boli použité na riešenie úloh pre potreby úradu, ktoré boli špecifikované v kontraktach a ich dodatkoch uzatvorenými medzi ŠÚ SR a INFOSTATOM na rok 2020.

Stav majetku inštitútu k 31.12.2020 predstavoval 2 362 495 eur, z toho dlhodobý nehmotný majetok 2 186 eur, dlhodobý hmotný majetok 1 649 944 eur, kde je zahrnutý pozemok, stavba, samostatné hnutelné veci a ich súbory a obežný majetok a náklady budúcich období v hodnote 710 365 eur.

Infostat eviduje pohľadávky k 31.12.2020 v celkovej výške 26 428 eur, z toho:

- pohľadávky z obchodného styku (311) 16 170 eur
- poskytnuté preddavky (314) 10 258 eur

K pohládkam z obchodného styku sú tvorené opravné položky v hodnote 1 932 eur.

Po lehote splatnosti Infostat eviduje pohľadávky vo výške 1 868 eur.

Záväzky organizácie dosiahli výšku 116 451 eur, ktoré pozostávajú:

- 1) Zo záväzkov so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka vrátane vo výške 115 325 eur:

záväzky voči zamestnancom (331): 61 981 eur

dodávateľia (321):	3 100 eur
ostatné priame dane (342):	14 535 eur
daň z pridanej hodnoty (343):	577 eur
záväzky s orgánmi soc. a zdrav. poisť.:34 879 eur	
nevyfakturované dodávky (326):	253 eur

2) Dlhodobé záväzky v celkovej výške 1 126 eur tvoria záväzky zo SF.

Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie Infostat k 31.12.2020 dosiahli 1 232 580 eur.

Podstatnú nákladovú položku tvoria osobné náklady vo výške 985 327 eur, v ktorých sú zahrnuté vyplatené mzdy, odmeny, dohody o vykonaní práce, všetky druhy zákonného poistenia zamestnancov a ostatné zákonné sociálne náklady.

Druhou podstatnou nákladovou položkou boli služby vo výške 152 568 eur.

Odpisy boli vo výške 47 615 eur.

Spotreba materiálu a energie dosiahla výšku 39 079 eur.

Infostat vykazuje za rok 2020 výnosy v celkovej výške 1 257 617 eur, z toho:

tržby za vlastné výkony a tovar	139 105 eur
výnosy z bežných transférov zo št. rozpočtu	1 034 230 eur
ostatné výnosy	84 282 eur

INFOSTAT v roku 2020 dosiahol kladný hospodársky výsledok vo výške 25 037 eur. Počas roka hospodáril s vyrovnaným rozpočtom.

Konsolidovaná účtovná jednotka za rok 2020 dosiahla záporný hospodársky výsledok vo výške - 2 496 705 eur.

Priority 2021

Prioritou v roku 2021 bude začatie prípravy integrovaného SMK ŠÚ SR na tretie kolo peer review Európskeho štatistického systému. Pozornosť sa sústreďí najmä na dôkladnú integráciu zásad a ukazovateľov Kódexu postupov pre európsku štatistiku s inovačnými a modernizačnými prvkami do SMK ŠÚ SR, ako aj zásad týkajúcich sa odbornej nezávislosti a koordinácie a spolupráce. K rozvíjaniu integrovaného SMK ŠÚ SR naďalej prispeje pokračovanie plnenia cieľov, priorít a princípov Národného programu kvality Slovenskej republiky na obdobie 2017 – 2021. Významnou prioritou súvisiacou s hodnotením SMK ŠÚ SR ako celku bude príprava na šiesty recertifikačný audit systému s cieľom potvrdenia platnosti certifikátu pre ďalšie trojročné obdobie akreditovaným certifikačným orgánom. Ďalšou významnou prioritou v rámci rozvoja systému bude tretí rok implementácie akčných programov Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022. Dôraz bude naďalej kladený na implementáciu programov prispievajúcich k tvorbe hodnoty pre zákazníkov a ďalšie zainteresované strany, a tým k hodnote ŠÚ SR, k zvýšeniu efektivity procesov využitím údajov z nových zdrojov údajov pri tvorbe štatistických výstupov, ako aj projektov podporujúcich realizáciu týchto programov s dôrazom najmä na efektívnu externú komunikáciu a využívanie partnerstiev.

Jednou z prioritných úloh v oblasti metodiky budú pokračujúce aktivity na projekte moderнизácie cenových štatistík. V oblasti štatistiky cestovného ruchu vytvorí metodický útvar aplikáciu na automatizovanú tvorbu simultánne a konzistentne ochránených dátových kociek, ktoré budú publikované prostredníctvom databázy DATAcube., čím sa výrazným spôsobom zvýši objem poskytovaných údajov v tejto oblasti. Rovnako budú pokračovať práce v ďalšom využívaní AZÚ v podnikových štatistikách, najmä analýzy údajov DPH a E-kasy a príprava postupov pre ich využitie v krátkodobej štatistike.

V oblasti klasifikácií a číselníkov bude jednoznačnou prioritou aktívna účasť na ukončení revízie štatistickej klasifikácie ekonomických činností NACE Rev. 2. Paralelne, v súlade s časovým harmonogramom Eurostatu, budú plánované aktivity súvisiace s implementáciou revidovanej klasifikácie do štatistických registrov a tiež do registra právnických osôb a podnikateľov (RPO). V oblasti štatistických registrov bude kladený dôraz na úspešnú implementáciu projektu Konsolidácia registrov orgánov verejnej moci (OVM), organizácií, fariem a zahraničného obchodu. Výsledkom tohto projektu je očakávané zefektívnenie činností spojených so správou štatistických registrov a tiež vytvorenie registra orgánov

verejnej moci. V rámci RPO naďalej zostáva kľúčovou prioritou integrácia všetkých zdrojových registrov a evidencií, osobitne evidencií samostatne hospodáriacich roľníkov spravovaných mestami a obcami SR. Z dôvodu medzinárodného významu verejnej časti RPO – modulu konečných užívateľov výhod, adekvátna pozornosť musí byť venovaná správnej implementácii technologického riešenia pre zabezpečenie integrácie údajov o konečných užívateľoch výhod do európskej siete, v súlade s príslušnými ustanoveniami európskej AML smernice.

V oblasti tvorby nákladovo optimálnej údajovej základne prioritou v demografickej štatistike bude dosiahnutie pokroku v elektronickom preberaní údajov z hlásení o narodení a hlásení o úmrtí od správcov daných administratívnych zdrojov. Cieľom je eliminovať zber údajov v listinnej podobe ako súčasť prebiehajúcich iniciatív ústredných orgánov štátnej správy v rámci eGovernmentu.

Aktivity v rámci makroekonomických štatistík budú v roku 2021 prioritne zamerané na prípravu podkladov a plynulý priebeh troch plánovaných misií Eurostatu k údajom poskytovaných Komisii pre administratívne účely – DPH, HND a EDP, dôsledné plnenie úloh v rámci prebiehajúcich grantových projektov, riešenie výhrad udelených Komisiou ako výsledku verifikačného cyklu HND 2016-2019 a prípravu nového súpisu Zdroje a metódy zostavenia HND (GNI Inventory – SK). Aktivity v rámci štatistiky zahraničného obchodu (ŠZO) budú venované predovšetkým príprave rozšíreného publikovania ŠZO vo verejnej databáze DATAcube., pilotnému zberu nových premenných na Hlásení o odoslaní tovaru

v systéme Intrastat (ID partnera v členskom štáte určenia a krajiny pôvodu) a implementácii nariadení EBS vrátane výmeny mikroúdajov o intra-EÚ vývoze a výmeny colných údajov realizovanej v rámci grantových projektov GP 03-19 a GP 06-20.

Hlavnou prioritou v oblasti podnikových štatistík bude pokračovanie prác zameraných na implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z vykonávacieho Nariadenie Komisie (EÚ) 2020/1197 o Európskych podnikových štatistikách v jednotlivých štatistických doménach. V rámci grantového projektu Eurostatu sa v decembri 2020 začali práce na implementácii zmenenej metodiky subdodávateľských vzťahov, na zabezpečení sledovania a publikovania výrobkov vo väzbe na PRODCOM na základe činnostných jednotiek a zabezpečení nových požiadaviek zostavovania ukazovateľov štruktúrálnej podnikovej štatistiky za finančný sektor. V štatistike poľnohospodárstva budú pokračovať práce na zabezpečení vstupnej údajovej základne potrebnej na kompiláciu výstupov zo Štruktúrneho zisťovania fariem 2020, ktoré sú dôležité pre rozhodovací proces prijímania opatrení v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky na európskej, ale aj na národnej úrovni. V rámci štatistiky výskumu a vývoja bude realizované zisťovanie s dopĺňujúcimi otázkami zameranými na meranie vplyvu pandémie Covid-19 na výskum a vývoj v zmysle nariadenia EK. Cenová štatistika sa zameria najmä na prípravu metodiky revízie váhových schém zisťovania cien produkčných štatistík a na prechod výpočtu cenových indexov na nové bazické obdobie - priemer roka 2021 = 100. V štatistike spotrebiteľských cien budú realizované práce zamerané na implementovanie vývoja cien trhového nájomného

do produkčného procesu výpočtu cenových indexov. V rámci grantového projektu Eurostatu sa začali v novembri 2020 práce spojené s analýzou možností zisťovania cien komerčných nehnuteľností a s prípravou metodiky výpočtu indexov cien komerčných nehnuteľností. V štatistike energetiky budú počas roka 2021 realizované práce na spresnení údajov o spotrebe biomasy v časovom rade od roku 2010. Zároveň bude pokračovať spolupráca na riešení úlohy, koordinovanej SHMÚ, zacielenej na zlepšenie alokácie emisií z cestnej dopravy v rámci účtov emisií do ovzdušia a fyzických tokov energie v štatistike životného prostredia.

Prioritou sociálnych štatistík a demografie je úspešné ukončenie zberu a spracovania Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB 2021), zabezpečenie šírenia údajov a následná príprava prepojenia výsledkov sčítania obyvateľov na ročný zber údajov z demografickej štatistiky. V oblasti výberových zisťovaní pôjde predovšetkým o realizáciu štatistických zisťovaní na základe nariadení a požiadaviek Eurostatu a ďalších zákazníkov a adaptácia výberových sociálnych štatistických zisťovaní na nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európsku štatistiku, týkajúcu sa osôb a domácností na základe údajov na individuálnej úrovni získaných zo vzoriek. V rámci týchto zmien sa v roku 2021 zrealizujú kľúčové aktivity zamerané na harmonizáciu výberových sociálnych štatistických zisťovaní s prepojením na aktuálne údaje z SODB 2021 a prepájanie údajov z rôznych zdrojov, čím sa poskytnú zákazníkovi včasnejšie a kvalitnejšie údaje pre hodnotenie životnej úrovne. Prioritou bude tiež zabezpečenie zberu údajov pre nepravidelné výberové

zisťovanie o ďalšej odbornej príprave v podnikoch CVTS a dostupnosť údajov o úplných nákladoch práce v zmysle legislatívy EÚ.

V roku 2021 bude ŠÚ SR v rámci volebnej štatistiky priebežne realizovať aktivity v zmysle príslušného zákona, súvisiace so zabezpečením nových volieb do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa konajú spravidla dvakrát ročne. Prvé z nich sa uskutočnia 15. mája 2021 v zmysle rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky. Najdôležitejšou úlohou v roku 2021 bude pripraviť ŠÚ SR, volebné štruktúry a celý proces spracovania výsledkov volieb vrátane legislatívy a Integrovaného volebného informačného systému, na spojené voľby do orgánov samosprávy obcí a orgánov samosprávnych krajov, ktoré sa budú konať v roku 2022. Príprava na túto dôležitú výzvu – spojenie dvoch typov volieb do jedného dňa – začala už v roku 2020. Proces prípravy bude v roku 2021 pokračovať tak, aby v roku 2022 bolo možné spojené voľby úspešne zrealizovať.

V oblasti šírenia štatistických informácií sa úrad zameria na poskytovanie štatistických produktov a služieb, ktoré uspokojia existujúce a nové požiadavky zákazníkov, ako aj ich zvyšujúce sa nároky na kvalitu a komplexnosť produktov a služieb. Pozornosť sa v súlade s marketingovým plánom sústreďí na spracovanie a poskytovanie súborov údajov pre národné a medzinárodné inštitúcie, ako aj na zabezpečovanie komunikačných aktivít s používateľmi štatistiky, ktoré budú počas roka organizované v závislosti od vývoja pandemickej situácie. Cieľom úradu je prispievať k zvyšovaniu vedomostného potenciálu v oblasti štatistiky pomocou efektívnej externej komunikácie a účinných komunikačných

kanálov. Odborné útvary úradu v ústredí a pracoviská ŠÚ SR v krajoch budú organizovať semináre zamerané na vybrané segmenty zákazníkov, s cieľom informovať o úlohách a postavení úradu, jeho produktoch a službách. Prostredníctvom týchto aktivít budeme mať možnosť lepšie spoznať potreby a očakávania našich zákazníkov. Pri príležitosti osláv Európskeho dňa štatistiky budú organizované aktivity zamerané na oboznámenie verejnosti s poslaním oficiálnej štatistiky, s produktmi a službami a prispieť tak k zvyšovaniu štatistickej gramotnosti. Prieskum dôveryhodnosti ŠÚ SR, ktorý úrad plánuje realizovať prostredníctvom externej nezávislej agentúry, bude prínosom na získanie spätnej väzby o tom, ako vníma široká verejnosť našu inštitúciu. Pri zverejňovaní štatistických údajov prostredníctvom web portálu sa úrad sústreďí na rozvoj a modernizáciu verejnej databázy DATAcube., zvyšovanie užívateľského komfortu pri práci s údajmi a konsolidáciu a rozširovanie údajovej základne databázy v zmysle požiadaviek zákazníkov. Pre väčšiu dostupnosť otvorených údajov v strojovo spracovateľnej forme úrad zabezpečí publikovanie nových datasetov a sprístupnenie údajov prostredníctvom API Otvorené údaje ŠÚ SR. V oblasti rozvoja šírenia štatistických informácií bude úrad flexibilne reagovať na nové trendy zverejňovania s uplatnením nástrojov pre interaktívnu vizualizáciu údajov, s cieľom prezentovať štatistické údaje v ľahko zrozumiteľnej a inovatívnej forme. Pozornosť sa zameria na poskytovanie produktov s pridanou hodnotou s využitím interaktívnych foriem prezentácie štatistických informácií.

V oblasti európskych záležitostí a medzinárodnej spolupráce bude jednou z priorit pre rok 2021 aktívna participácia na prijímaní právnych aktov EÚ v oblasti štatistiky na pôde Rady EÚ, konkrétne v oblasti poľnohospodárskej štatistiky, ako aj podporovanie aktívnej účasti na medzinárodných konferenciách v rámci Európskeho štatistického systému a na iných medzinárodných fórach. Rovnako dôležitým aspektom ostáva kooperácia s partnermi v rámci krajín V4, kde sa očakáva začatie spolupráce a výmeny skúseností v dohodnutých oblastiach štatistiky v súlade s memorandum porozumenia o vzájomnej spolupráci medzi štatistickými úradmi krajín V4. Predseda ŠÚ SR, ako jeho najvyšší predstaviteľ, bude zastupovať úrad na zasadnutiach Výboru pre EŠS, plenárnom zasadnutí Európskeho štatistického fóra, stretnutiach najvyšších predstaviteľov štatistických úradov v Európskom štatistickom systéme, tzv. high level meetings (organizované predsedníctvom Rady EÚ), ale aj na zasadnutiach organizovaných medzinárodnými organizáciami OECD či EHK OSN.

V riadení ľudských zdrojov je vzhľadom na zníženie počtu zamestnancov ŠÚ SR a limitované finančné zdroje ešte väčšou výzvou efektívne zabezpečenie všetkých činností úradu a motivácia zamestnancov ku kvalitnému plneniu úloh. Úrad bude naďalej vynakladať úsilie pre stabilizáciu výkonných, kľúčových a angažovaných zamestnancov. Významnou prioritou ďalšieho obdobia bude personálne zabezpečenie špecifických úloh Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. V oblasti vzdelávania budeme naďalej pokračovať v posilnení angažovanosti, flexibility a adaptability zamestnancov pri plnení významných úloh ŠÚ SR s dôrazom na využívanie rozvojového

potenciálu vzdelávania pre vybraných expertov vrátane ich zapojenia do programu lídrov a individuálnych foriem vzdelávania.

Prioritou roku 2021 v oblasti informačných systémov a informačno-komunikačných technológií bude dokončiť proces zefektívnenia poskytovania služieb v kontexte nových úloh a výziev, zabezpečovať bezproblémovú funkčnosť prevádzkovaných systémov vrátane RPO (Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci), RKÚV (Register konečných užívateľov výhod), IŠIS (Integrovaný štatistický informačný systém) a prípravu IVISu (Integrovaný volebný informačný systém) na nový spôsob volieb. Zároveň bude ŠÚ SR naďalej poskytovať súčinnosť povinným osobám pri ich práci s RPO a RKÚV, zabezpečovať dobudovanie informačného systému pre podporu tvorby Jednotného informačného systému pre získavanie a vyhodnocovanie štatistických údajov v národnom štatistickom systéme a dokončenie migrácií vybraných systémov ŠÚ SR do vládneho cloudu, ktoré budú realizované v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OPII). ŠÚ SR bude v spolupráci s Eurostatom naďalej pokračovať v zosúladení zabezpečenia ochrany osobných údajov s nariadením EÚ (GDPR) a v dokončení realizácie projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa. Jednou z významných priorít ŠÚ SR bude rovnako rozvoj existujúcich nástrojov štatistickej produkcie v rámci výzvy OPII pre Manažment údajov inštitúcií verejnej správy.

n

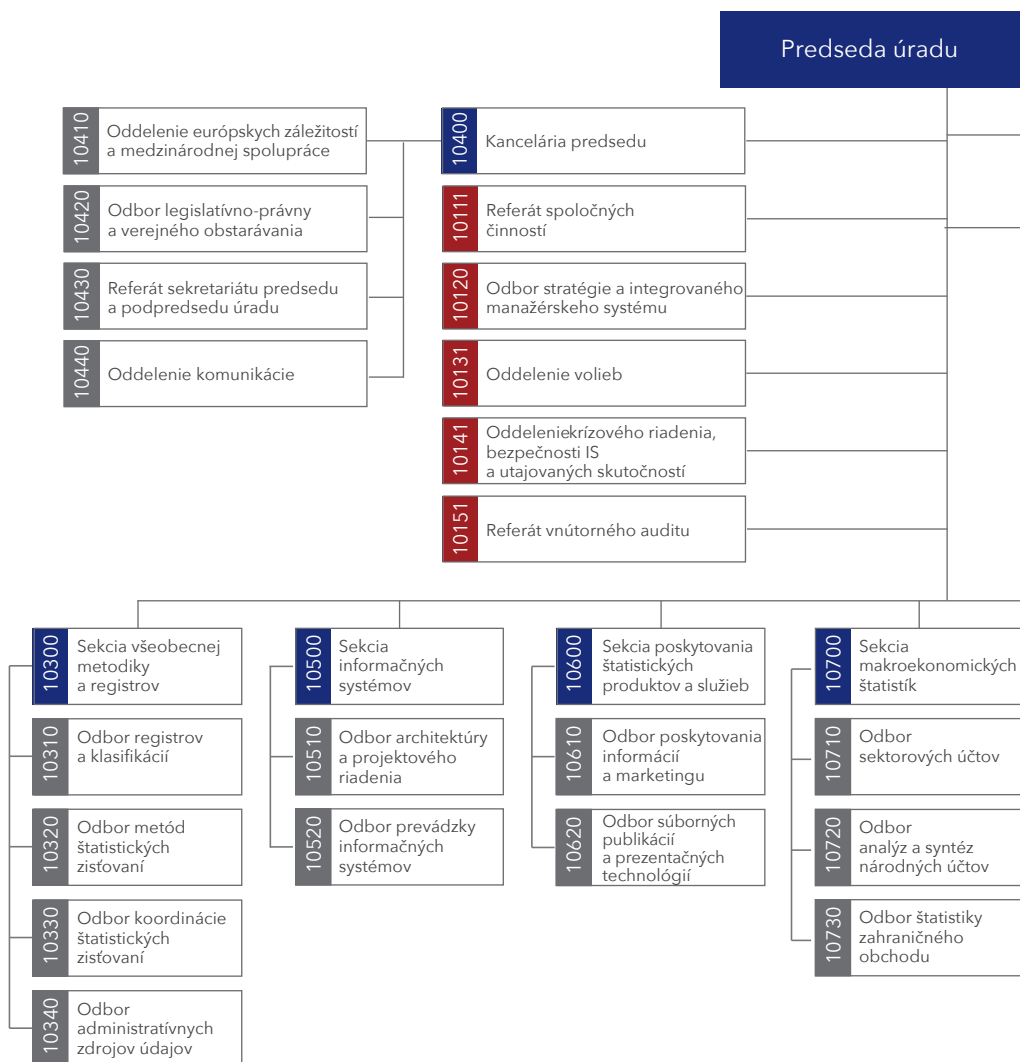
Jul

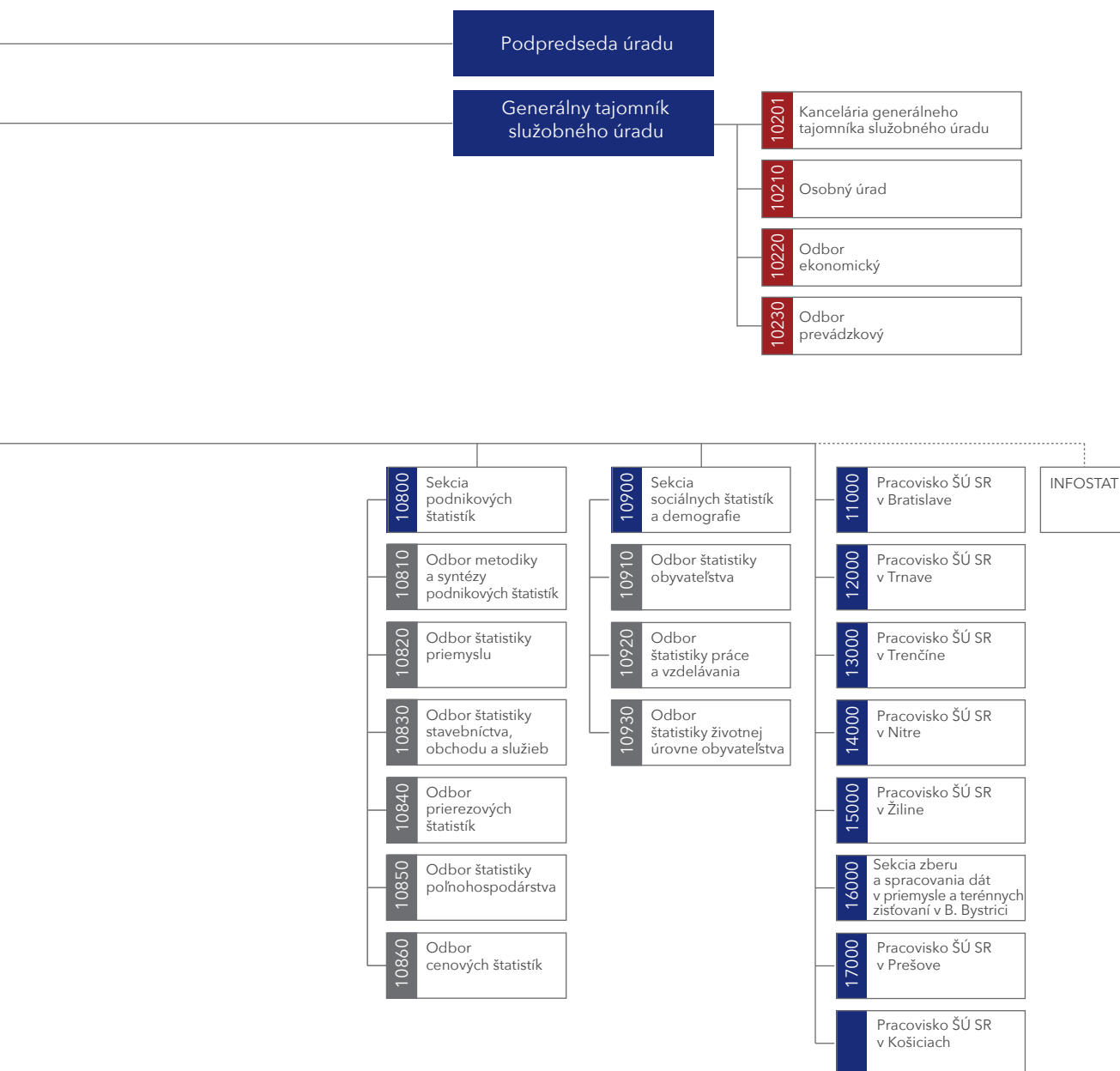
Aug

Dec

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

platná k 31. 12. 2020

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Lamačská cesta 3/C, P.O.BOX 17
840 05 Bratislava 45
Telefón: +421-2-50236 222
E-mail: info@statistics.sk
Web: <http://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Bratislave
Lamačská 3/C, P.O.BOX 17
840 05 Bratislava 45
Telefón: +421-2-69250 101
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v
Trnave
Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Trenčíne
Kniežata Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR – pracovisko ŠÚ SR
v Nitre
Rázusova 9, P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 201
E-mail: nitra@statistics.sk

INFOSTAT – Inštitút informatiky
a štatistiky
Leškova 16
817 95 Bratislava 15
Telefón: +421-2-59379 301
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Žiline
Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201
E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR – sekcia zberu a spraco-
vania dát v priemysle a terénnych zisťovaní
v Banskej Bystrici
Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
E-mail: info_bb@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Prešove
Plzenská 2
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 223
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR
v Košiciach
Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200
E-mail: kosice@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR
Telefón: +421-2-50236 335
+421-2-50236 339
E-mail: info@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Štv	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: kniznica@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 14.00
Štv - Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475
Stránkové hodiny:

Po, Ut, Štv	8.30 – 10.00	14.00 – 15.00
Str	8.30 – 10.00	14.00 – 16.00
Pi	8.30 – 10.00	13.00 – 14.00

Recepcia

Telefón: +421-2-50236 222

www.statistics.sk